Politika
İşçilerin, emekçilerin aydınların, gençlerin demokratların, yurtseverlerin
GAZETESİDİR

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

7 EYLÜL 1977
Çarşamba

- Her okur, kendi bölgesinde gönüllü Politika görevlisi olmalıdır.
- Gazete bayilerinde yeteri kadar Politika bulunup bulunmadığını ve Politika'nın o kente düzenli gelip gelmediğini kontrol etmelidir!

IMF İNCE İNCE HESAP SORARKEN ERBAKAN IMF'Yİ UMURSAMAZ GÖRÜNME ÇABASINDA

HABER MERKEZİ

Uluslararası Para Fonu (IMF) Heyeti ile MC liderleri ve bazı uzmanlar arasındaki görüşmeler devam ediyor. IMF Heyeti dün Maliye Bakanı Cihat Bilgehan'la görüştü. Bilgehan, IMF'nin "devalüasyon"la ilgili dayatmalarını yalanlamaya çabaladı. Necmettin Erbakan ise, IMF ile görüşmeleri önemsiz gösterme çabasında. Erbakan, "Bu gibi heyetler gelir gider, önemli değil" dedi. Ancak sermaye kesimleri ve MC Hükümeti'nin bütün umudunun IMF'nin kredi çekme hakkını tanımasına bağladıkları belli oluyor.

• Haberi orta sayfada

2.MC'NİN EKONOMİK BUNALIMI

MC, zamları uyguluyor fakat açıklayamıyor

İstanbul Sanayi Odası, Türkiye'nin hızlı ve sürekli bir enflasyon sürecine girdiğini ileri sürdü

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı İbrahimoğlu hala ücret zamlarının ve sosyal hakların enflasyonu körüklediğini iddia ediyor

HABER MERKEZİ

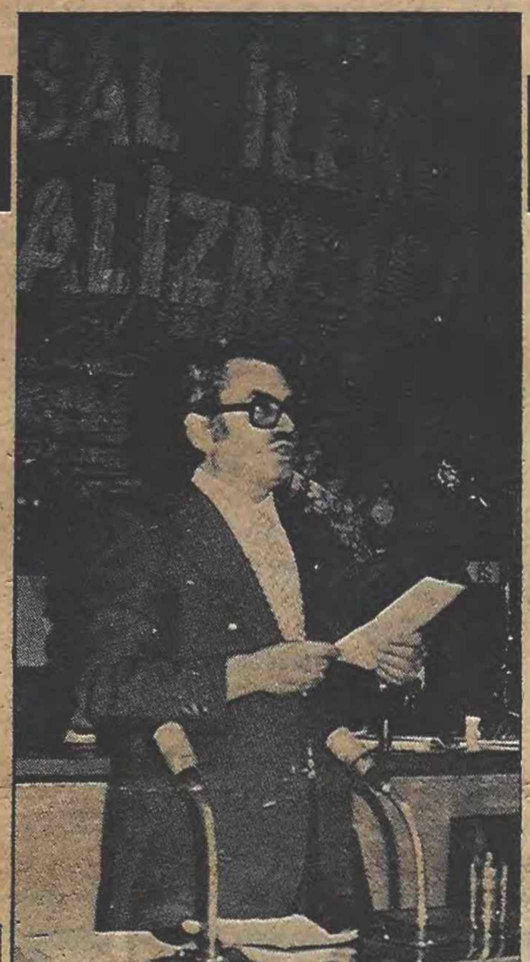
2. MC'nin elebaşıları büyük bir kısmı fiilen yürürlüğe giren zamları resmen kimin açıklayacağı konusunda sürdürdükleri pazarlıkta hâlâ anlaşamadılar. Dün açıklanması beklenen zamlar da bu yüzden gazetemiz baskıya girdiği sırada hâlâ açıklanamadı. Ancak akaryakıt zammı gibi birkaç kalem dışında bütün temel ihtiyaç maddeleri fiilen zamlı satılıyor. Pek çok mal ise zamlı fiyatları resmen açıklanmadığı için karaborsacı ve spekülatörler tarafından büyük miktarlarda stoklanıyor.

Bu arada çeşitli kesimler zamlar ve ekonomik durumla ilgili görüşlerini açıklamaya devam ediyor.

• Haberi orta sayfada

Türkler, UDC çağrısının Türk İş'i de kapsadığını vurguladı

MADEN-İŞ 22. GENEL KURULU BAŞLADI...

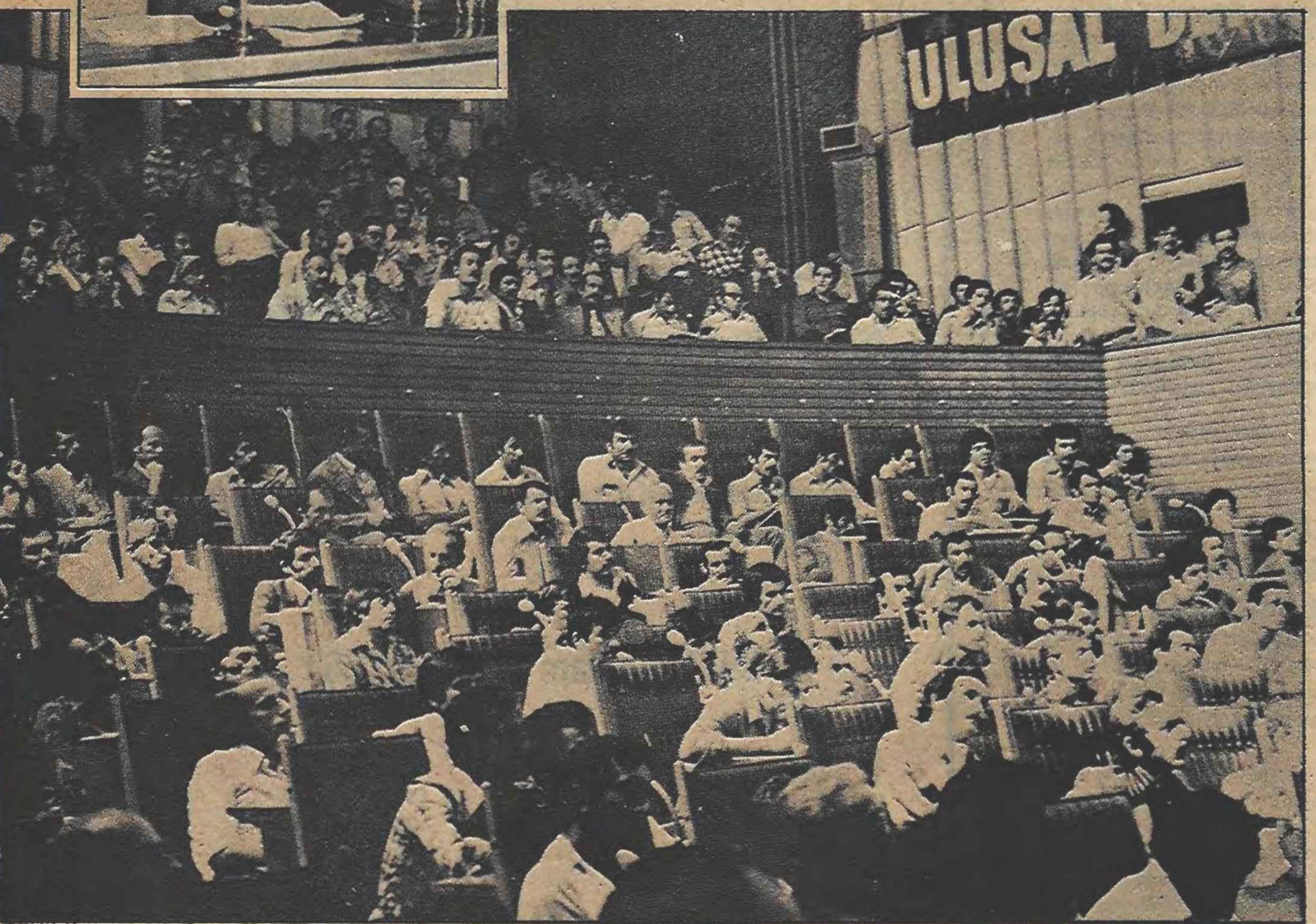

Genel Başkan Türkler, Maden-İş ve DİSK olarak DSF' nin dünya işçi sınıfının birliğini sağlamaya yönelik eylemlerini desteklediklerini söyledi

"141 ve 142 gibi faşist maddelerin yürürlükte olduğu ülkemizde işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi alabildiğine kısıtlanmış hatta yasaklanmıştır"

"UDC bir savunma cephesi olmayacaktır. Çağrımıza düşmanca tavır alanların dışında kalan tüm eleştiri ve görüşlere saygılıyız ve yararlanıyoruz"

Genel Kurula çok sayıda yerli ve yabancı konuk katıldı

DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca'nın oybirliği ile Divan Başkanlığına seçildiği Maden-İş 22. Genel Kurulu'nun ilk gününde, Genel Başkan Kemal Türkler açış konuşmasını yaptı. Türkler'in konuşmasını konukların konuşması izledi. Söz alan konuk konuşmacılar, işçi sınıfının birliğinin DİSK'le sağlanabileceğini, işçi sınıfı ile dayanışmanın süreceğini vurguladılar. (Fotoğraf: Yasin ÇAĞIRANKAYA)

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın 22. Genel Kurulu dün İstanbul Belediye Meclis Salonu'nda başladı. Saat 10'da çok sayıda yerli ve yabancı konuk ile delegelerin hazır bulunduğu kongrede DİSK ve Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler uzun ve önemli bir açış konuşması yaptı.

Türkler'in UDC, MESS grevleri, DİSK-CHP ve DİSK-Türk-İş ilişkileri üzerinde durduğu konuşmada, "Türkiye'de işçi sınıfının siyasal örgütlenme özgürlüğünün alabildiğine kısıtlandığı hatta yasaklandığı" vurgulandı.

22. Genel Kurul'da daha sonra yerli ve yabancı konuklar konuştu. Dünkü oturumda son olarak Başkanlık Divanı seçimi yapıldı. 22. Genel Kurul Başkanlığına DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca, Başkan Yardımcılığına ise DİSK İzmir Bölge Temsilcisi Cemal Kıral seçildiler. Kongre çalışmaları dört gün sürecek...

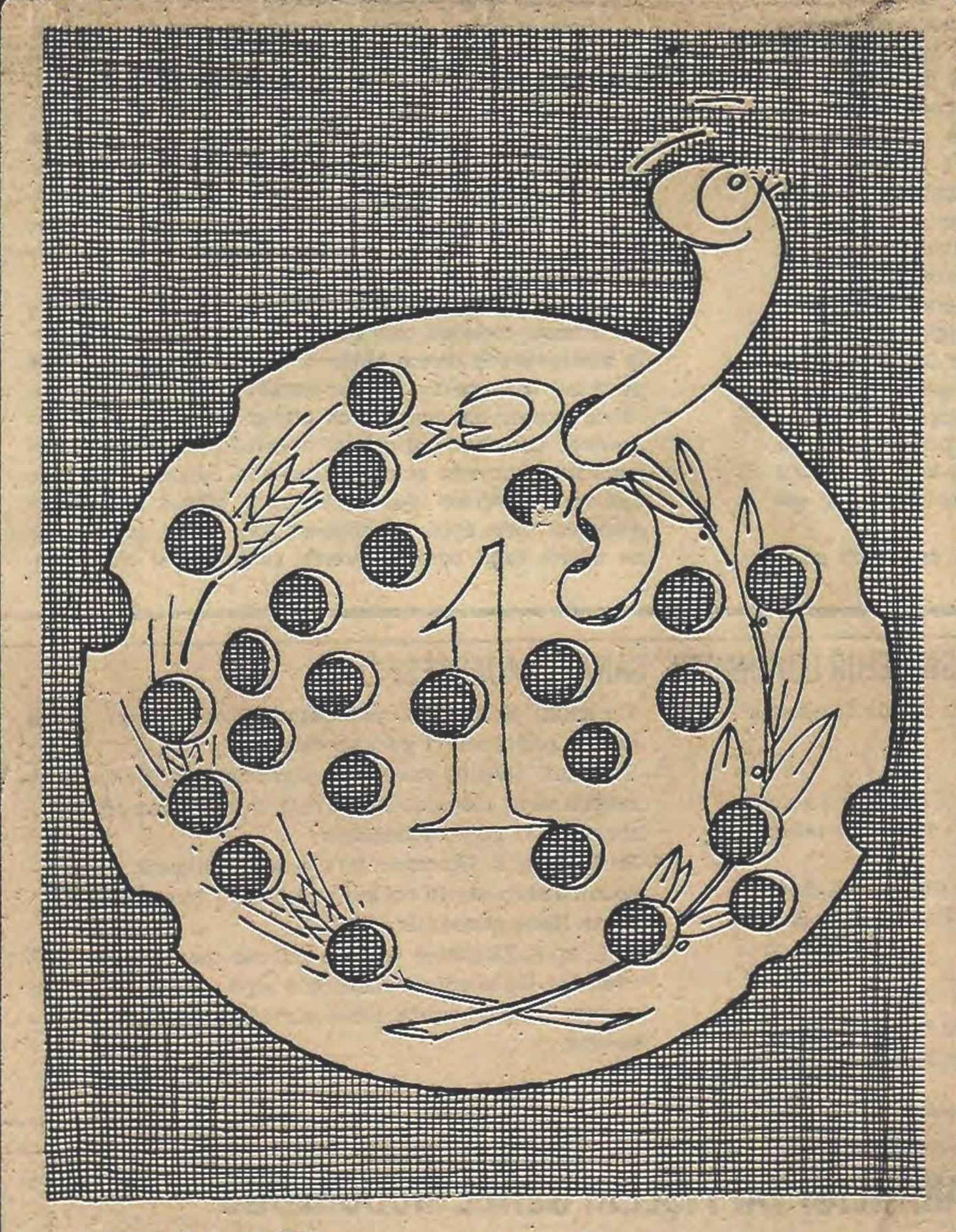
• Haberi orta sayfada

CHP LİDERİ ECEVİT DGM' LERE KARŞI ÇIKACAKLARINI TEKRARLADI

ANKARA (İSTA)

Yeni yargı yılının başlaması nedeniyle bir mesaj yayınlayan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, CHP' nin bir süreden beri 2. MC tarafından yeniden ortaya atılan Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin kurulmasına karşı çıkacağını belirtmiş, "CHP, Anayasamızın temel kurallarına ve adaletin tam bağımsızlığı ilkesine ters düşecek yargı organları veya yöntemleri oluşturulması girişimlerine karşı çıkışını en etkin biçimde sürdürecektir" demiştir.

Adaletin daha çok işlerlik ve etkinlik kazanması için yargı organlarının görevlerinin taşınabilir hale getirilmesini savunan CHP Genel Başkanı, "Bağımsız yargı organlarına bağlı olacak ve her türlü siyasal baskıdan müdahaleden uzakta çalışabilecek bir adalet kolluğu kurulmalıdır" şeklinde konuşmuştur.

Yeni adalet yılı açıldı

Erem: "Hak arama özgürlüğü zedelendi"

ANKARA ÖZEL

1977-1978 adalet yılı, dün törenle açılmıştır. Yargıtay'da dün sabah yapılan törende bir konuşma yapan Yargıtay Birinci Başkanı Cevdet Menteş, yargının çabuklaştırılması ve eksiksiz yerine getirilmesi için üst mahkemelerin geciktirilmeden kurulmasının gerektiğini söylemiştir.

Törende, Menteş'den sonra söz alan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Faruk Erem, ithamın başladığı yerde savunma başlar prensibinin ülkemizde uygulanamadığını, 1924 yılında kabul edilen savunma hakkının 1961 Anayasasında hak arama özgürlüğü üst kavramı içinde ve yargı bölümünde değil temel haklar bölümünde yer aldığını hatırlatmıştır. Erem, "Ancak Anayasanın bu anlayışına göre savunmaya ilişkin kanun hükümlerinin yeniden düzenlenmesi gerekirken bir başka dönem geldi ve temel hakların özüne dokunulabileceği anlayışıyla savunma hakkını zedeledi" demiştir.

KİT'lerin MESS'e üyelik aidatı adı altında büyük paralar ödediği açıklandı

• CHP Sivas Milletvekili Özdemir Sanayi ve Teknoloji Bakanının cevaplandırılması istemiyle soru önergesi verdi

ANKARA (İSTA)

Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin (KİT) İşveren Sendikaları Konfederasyonu ile MESS'e üyelik ve dayanışma aidatı adı altında büyük paralar ödediği öne sürüldü. Sivas CHP Milletvekili Mahmut Özdemir, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması isteğiyle Meclis Başkanlığı'na verdiği önergede, MESS'e ödenen üye ve dayanışma aidatlarının toplamının ne kadar olduğunu sordu. Özdemir'in önergesinde MESS'in de bu kamu kuruluşlarına üyelik ve dayanışma fonundan ödeme yapıp yapmadığı, sorusu yer almakta ve şöyle denilmektedir:

"MESS, üyesi olan bu kamu kuruluşlarına üyelik ve dayanışma fonundan herhangi bir maksatla ödeme yapmamış ise kamu kuruluşları bütçelerinden ödenmiş bu aidatlar özel sermayenin Türk işçisini baskı altına alması devletçe verilmiş bir teşvik primi anlamına gelmiyor mu?.."

CHP'li Özdemir, MESS'in üyelik ve dayanışma aidatlarını fiilen "lokavt fonu" olarak kullandığını hatırlatarak, "Devlet bütçesinden ödenen söz konusu aidatların lokavt fonu olarak kullanılması Anayasamıza aykırı değil midir?" dedi.

• Haberi orta sayfada

Arkadaşımız İsmail Cem yıllık izninin bir bölümünü kullandığı için yazılarına bir süre ara verecektir

İsmail Cem

MHP'li Ticaret Bakanı Güner'in atamaları AP'lileri tedirgin ediyor

• Antbirliğe MHP'li Sağkaya' nın müdür olarak atanmasıyla huzursuzluk başladı

HABER MERKEZİ

MHP'li Ticaret Bakanı Agah Oktay Güner'in bakanlığa bağlı kuruluşlar bünyesinde yaptığı atama işlemleri AP'nin sert tepkilerine yol açmaktadır. AP'li olarak bilinen bir gazetede yer alan makalede MHP'li Bakanın AP'nin işbaşına getirdiği genel müdürleri tasfiye etme operasyonuna giriştiği belirtilerek, MHP'li Bakan "Harika Çocuk" olarak nitelendirildi.

Öte yandan kısa adı Antbirlik olan Antalya Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Genel Müdürlüğüne MHP'li bir mühendisin atanmasından sonra AP ve MHP'lilerin arasında sürtüşmelerin başladığı ve bazı önemli görevleri yürüten 15 kadar bürokratın görevden ayrıldıkları bildirilmektedir.

• Haberi orta sayfada

Ümraniye olaylarında yaralanan işçi Aslan da dün öldü

İSTANBUL (İSTA)

Geçtiğimiz Cuma günü Ümraniye Örnek mahallesinde gecekondu yıkımı sırasında çıkan çatışmada yaralananlardan Mustafa Aslan adlı işçi de, önceki gece tedavi edildiği Haydarpaşa Numune Hastanesinde ölmüş, böylece olaylar sırasında ölenlerin sayısı 6'ya yükselmiştir.

Denize düşene uzatılan yılan

Vedat ÜNER

«Başbuğ Türkeş» sloganı faşistlerin dilinden düşmüyor. Duvarlara bunu yazıyorlar, toplantılarında bunu bağırıyorlar. Kendine Alpaslan Türkeş adını takmış adam öne çıkarılıyor. Kendine Başbuğ, yani birinci buyurucu, emredici dedirtiyor.

Öte yandan tarih üzerine yoğun bir demagoji sürdürülüyor. Bozkurt efsanesi, Alpaslan, Atatürk gibi belli tarihsel olaylara ve kişiliklere faşistlerce sahip çıkılıyor. Propagandanın bilinçli bir şekilde yürütülmesi ile, «Başbuğ» Türkeş, Alpaslan'ın, Atatürk'ün günümüzdeki bir devamı olarak gösterilmek isteniyor. Faşist militanlara «bozkurtlar» deniliyor.

Bütün bunlar rasgele olmuyor. Örneğin faşist propaganda tarihteki belli kişileri öne çıkarıyor, hiç bir zaman bir Yıldırım Bayezıt'a, ya da bilmem kaçıncı Murat'a, Fatih'e ya da Kanuni'ye sahip çıkmıyor, bunların sözünü etmiyor. Öne çıkarttığı kişiler, tarihte Türklerin zor durumda, bir açmaz içinde bulunduğu sırada onlara bundan kurtulmada öncülük etmiş kişiler oluyor. Örneğin Bozkurt efsanesi.. Bozkurt Türk kavminin başına geçip, ona yol göstererek esenliğe ulaştıran bir hayvan olarak yer alır eski Türk efsanesinde.. (Her ulusun tarihinde böyle, metafizik efsaneler, bir takım hayvanlar vardır.) Alpaslan, Selçuklulara Anadolu'nun yolunu açan kumandan olarak bilinir. Atatürk'ün ise emperyalist işgal altındaki Anavatanı kurtarma savaşının başını çektiği herkesçe bilinmektedir.

Faşistlerin öz-likle böylesi olaylara sahip çıkması son derece bilinçli bir politikanın sonucudur. Onların kahramanları, tarihsel efsane ve anlatımlarda, ulusu, Türk topluluğunu, belli bir dertten, sıkıntıdan kurtarıcı olarak geçmiş kişilerdir. **Faşist propagandayı çürütmek için bu olayı gözden kaçırmamak gerekiyor.**

Amaç açık: şu anda Türkiye halkı son derece yoğun ve geniş kapsamlı sıkıntıların içinde. Düzenden hoşnut olmayanların sayısı hızla artıyor. Küçük burjuva kesimlerin geniş olduğu ülkemiz koşullarında, sınıf bilincine ulaşmamış fakat düzenden de hoşnutsuz yığınların ilk sorusu şu oluyor: «Bu işin sonu ne olacak!»

İşçi sınıfı bu sorunun cevabını açık ve anlaşılır bir şekilde veriyor. Ne var ki, işçi sınıfının örgütlü yol göstericiliğinin henüz yeterince ulaşamadığı emekçi halk kesimlerinin karşısına, faşist propaganda, **«size bir kurtarıcı gerek»** tezini işleyerek çıkıyor. Kurtuluşun ancak kendi eserleri olacağını henüz kavramamış kesimlere, «kurtarıcı» olarak «Başbuğ» Türkeş gösteriliyor. Faşist militanlara, o ilk kurtarıcı diye tanıtılan hayvanı anımsatsın, kendilerine kurtarıcı gözü ile bakılsın diye «bozkurt» adı yakıştırılıyor. Eski Alpaslanla yeni Alpaslan arasında ustaca paralellikler kuruluyor. (Ama, eski Malazgirt savaşıyla bugünkü geri kalmış, yoksul Malazgirt kasabası, onun halkı arasında pek ilişki kurulmuyor nedense). Türkeş'in önüne eklenen «başbuğ» sıfatı, tarihteki «kurtarıcılar» ile MHP'nin görünen liderini arasındaki sahte bağı kurmaya yarıyor.

> **"İşçi sınıfının örgütlü yol göstericiliğinin henüz yeterince ulaşamadığı emekçi halk kesimlerinin karşısına "size bir kurtarıcı gerek" tezini işleyerek çıkıyor"**

Burada göstermek istediğimiz, faşist propagandanın tarihi çarpıtırken, son derece bilinçli bir politika izlediğidir. Tarihi, kendi günlük çıkarlarına uygun bir yoruma ve bölümlemeye tabi tutmalarıdır.

Faşistler, özünde denize düşenlere bir yılan uzatıyorlar. Kapitalist sömürü çarkında ezilen kitlelere, bu çarpık denizde yüzmeyi öğretmiyor, tersine faşizm yılanına sarılmalarını salık veriyor. Yılan bir yandan yüzmeye çabalayanları ve yüzme öğretenleri sokmaya çabalıyor, bir yandan da denizin dalgalarını daha da azgınlaştırmaya uğraşıyor.

Başbuğ Türkeş'i «kurtarıcı» diye tanıtmak başka bir amaca da hizmet ediyor. Böylece özlenen faşist iktidar, sınıf özünden arındırılıp, kişileştiriliyor. İşbirlikçi tekelci sermayenin en azgın kesimlerinin zorba iktidarı, bay A. Türkeş'in şahsının liderliği gibi gösterilmek isteniyor. Renkli-resimli-şekilli burjuva basının ön sayfalarında bu kişiye fazla fazla yer verdikçe, onun barışsever, insan yanlarını ortaya çıkarttıkça, faşist iktidarın «kişilik kazanması» ete kemiğe büründürülüyor. Hele hele AP'nin ve onun liderinin kitlelerin gözünde iyice itibar kaybetmesi ile, faşist liderin etkinliği artıyor.

Son dönemde MHP sosyal demagojiye hız verdi. Türkeş, «zamların yükünü ensesi kalınlara yükleyeceğiz» diyor. Basına, Türkeş'in sadece özel oto sahiplerinin kullandığı benzine zam yapılmasından yana olduğu haberleri sızdırılıyor. vb. vb. Ama ne «ensesi kalınlar», ne bunların örgütleri, ne de basındaki kalemşörleri MHP'ye toz kondurmuyorlar. Adam tekelci sermayeye, sömürücülere vb. demediğini bırakmıyor ama bunlar hepsini duymazlıktan geliyorlar. Halbuki biliyoruz ki, sermaye kendine karşı olan herkesi, bırakın karşı çıkmayı, protesto edenin bile gözünü oymaya çalışır. Toplumsal bir yasadır bu.

Gerçek şu: Tekelci sermaye, emekçi halk hareketi karşısında öylesine bir açmaz içinde ki, salt kendi faşist iktidarını kurabilmek ve bunu yapmaya aday olan MHP'yi ve Türkeş'i güçlendirmek için, kendine sövdürmeye, söze saldırtmaya bile katlanıyor. Türkeş **«ensesi kalınlara»** bazı vekillerini yudumlayacak, **«Aferin şu bizim Alpaslan'a, bu işi iyi beceriyor, Hitler'i aratmıyacak»** diyorlar.

«Başbuğ Türkeş» işbirlikçi tekelci sermayeyi kurtarmaya geliyor, sömürücüleri halkın elinden kurtarmaya geliyor (Emekçi halkın, işçi sınıfının, demokratların, yurtseverlerin barikatını geçip gelebilirse eğer).

«9 Işık»ların, Türkçülüğün, milliyetçiliğin, gerçekten emekçi halk için bir kurtarıcı olacağını hayal eden, kanmış genç «ülkücüler», bu gerçeği görmek zorundadırlar.. Bunun için, bir kere daha vurguluyoruz. MHP'nin bakanlarının yaptıklarını izlesinler. Zamlar kimin sırtına binecek, gözlesinler.

1930'ların, 1940'ların Avrupa tarihini, Mussolini'nin, Hitler'in sonlarını araştırmalarında da sonsuz yararlar vardır.

Bırakalım halkı, **eğer kendilerini kurtarmak istiyorlarsa, işçi sınıfının sesine mutlaka kulak vermeliler.**

YORUM — Engin İDİL

Ümraniye'nin gecekonduları, Bebeğin yalıları, Nişantaşı'nın Apartmanları,

Kuşun yuvası vardır. Kurdun, tilkinin, ayının ini... Vahşi hayvanlar bile gecelemek, doğurmak saklanmak, yaşamak için bir kovuk ararlar. Balıkların bile her zaman gelip kaldıkları, alışık oldukları bir kaya dibi bulunur. Kamlumbağanın, sümüklü böceğin yuvası sırtındadır.

İnsan, insan olalı beri, kendine özgü bir kovuk aramıştır. İnsanın "konut" hakkı Anayasalara geçmiştir uygar ülkelerde.

Dilimizdeki en kötü beddualar konut üzerine, ev üzerinedir. Ocağın batsın" "Ocağına incir ağacı dikilsin", "Evin başına yıkılsın", "Ocağın tütmez olsun", "evsiz-barksız kalasın"diye beddua eder düşmanlar birbirlerine, Yoksulun, fakirin fukaranın, hatta orta hallinin özlemi, gelir, iki göz oda küçücük bir evcağıza dayanır. Ev, yuva, nedense insanlar için bir güvencedir, bir özlemdir, bir mutluluktur. Ve, kim ne derse desin, hangi yasa ne yazarsa yazsın bir HAKTIR.

X X X

Ümraniye'nin acılı yoksul halkı, Ümraniye'nin gecekonducuları, bir konuta, bir yuvaya sahip olma haklarını kullanamadılar. Kanları bahasına savundular bu haklarını. Ama aç bir canavar gibi haykıra haykıra yaklaşan makineler, derme çatma gecekonduların, harcı emekle, umutla karılmış duvarlarını yutu yutuverdiler. Bir zamanlar "ev" olan, "yuva" olan yerlerden, şimdi yıkıntılar kaldı geriye. Gecekondu yıkıntıları, insan yıkıntıları, çıplak, evsiz barksız çocuklar, ölülerine ağlayan nineler, analar, bacılar, Ümraniye'de bir mahalle vardı. İyi kötü, pis temiz, acı tatlı bir mahalle... Ümraniye'de bir yaşam vardı: İyi kötü, eğri doğru, acı tatlı bir yaşam... Her şey, kötüsüyle iyisiyle insancaydı Ümraniye'de. Ve şimdi Ümraniye'de sadece yıkıntılar, sadece kan, sadece kin var.

X X X

Hiç Bebek taraflarına, Caddebostan veya Moda taraflarına, Nişantaşı, Topağacı, Etiler taraflarına gittiniz mi? Gördünüz mü bir mevsimlik kirası yüz binlerce lira olan, satışı on milyonlar üzerinden yapılan yalıları, daireleri? Hiç sordunuz mu kendi kendinize, bunların kaçı imar yasalarına uygundurdiye, kaçak inşaat olmayan hangisidirdiye, hangisi rüşvetsiz yapılabilmiştirdiye, Boğaz sırtlarını, deniz kenarlarını yani tüm halkımızın malı olması gereken yerleri ne hakla gelip işgal edivermişler diye, hiç sordunuz mu kendi kendinize. Ve siz hiç, bir buldozerin, bir dev kepçenin, bu güzelim villalardan birini, bu apartman dairelerinden birini yıktığını gördünüz mü?

Kutsal mülkiyet hakkı mı diyeceksiniz? Tapu, ruhsat mı diyeceksiniz. Mülkiyet özgürlüğü, konut sahibi olma hakkı mı diyeceksiniz...

Ne derseniz deyin, "Ümraniye halkını hatırlayın" cevabını vereceğiz bize. O hangi kutsal haktır, hangi özgürlüktür ki, insanları bir göz odacıktan, kırık dökük bir gecekonducuktan bile mahrum eder. O hangi kutsal hak, hangi özgürlüktür ki, emekçilerin gerçekten kutsal haklarını çiğneyerek, emekçilerin özgürlükleri bahasına edinilir.

Kim vermiştir toplumun malı sahilleri, güzelim yeşil tepeleri, Boğaz kıyılarını, Marmara kıyılarını işgal etme, oralara kuru kafalar gibi kat kat beton yığınları dikme hakkını burjuvaziye? Kim vermiştir, Ümraniye'de iki göz yuvacığını savunurken ölen işçinin, emekçinin alınterini sömürerek milyonluk apartmanlar dikme hakkını sömürücülere? Kim vermiştir bir, bir tane daha, bir tane daha, on tana yirmi tane ev, apartman, yalı, villa edinme hakkını bir kısım insanlara. Bu ne biçim hak bu ne biçim özgürlüktür ki, toplumun çoğunluğunun hakları ve özgürlüklerinin çiğnenmesi bahasına, bir göz oda için ölümü göze almaları bahasına edinilir.

X X X

Evlerimizde, rahat odalarımızda oturdukça Ümraniye aklımızdan çıkmamalı, bu düzenin haksızlıklarını, adaletsizliklerini, bu düzende, hem de "kutsal mülkiyet hakkı", falan filan diye insanların neler uğruna öldüklerini, anlamak ve hiç unutmamak için Ümraniye aklımızdan çıkmamalı.

Çok şeyler söylenebilir Ümraniye olayları için, çok şeyler de söyleniyor. Üzerinde tartışılmayacak tek bir olay, tek bir gerçek vardır Ümraniye'de. O da, yoksul insanların, 1977 Türkiye'sinde bir küçücük gecekondu için ölebildikleri ve öldürüldükleridir.

Evlerimize sığınıp, çoluk çocuk bir damın altında toplandıkça, unutmayalım Ümraniye'yi, unutmayalım ki anlayalım, unutmayalım ki bilenelim.

Sosyal Ayarlama

Faik AKÇAY

«Para meselesini on bin insan arasında bir kişi anlar, fakat ona her gün rastlıyoruz» diyor Kin HUBBARD Bu söz toplumsal yaşamımızdaki gelişmelere ışık tutucu bir öze sahip.

Ekmek kuyrukları tüp kuyruklarına eklendi. Tüketim maddelerinin birinin kuyruklarının bittiği yerde ötekinin kuyrukları başlıyor. Et kuyrukları, pirinç kuyrukları toplumumuzda etkisini sürdüren çile yumaklarından yalnızca birkaçı. Seçim günü sandık başlarında **«oy verme kuyrukları»** ile bu kuyrukların bir süre daha uzanmasını ulusça onayladık.

Fiyatlar aldı başını gidiyor. Bir malın akşamdan sabaha fiyatı iki, üç katına çıkıyor. Bu akıl almaz gidişin gerçek nedenlerini, oluşumunu, kimlere yarar sağladığını anlayan kaç kişi var toplumumuzda? Para, fiyat artışları, alım-satımlar kimlere yarar sağlamakta? Araba bekleme kuyrukları, et kuyrukları çözülemediği için mi yoksa çözülmek istenmediği için mi uzayıp gitmekte yıllarca? Bu ve benzeri sorulara karşılık verebilecek, olayları gerçek boyutları içinde anlayabilecek aydınlarımızın sayısı Kin HUBBARD'ın benzetişinden daha acımasız sayılarla açıklanabilir toplumumuzda. Bunlara karşılık verebileceklerin sayısı onbinde bir, ya da yüzbinde birdir. Böyle olduğu için bir sürü ayak oyunlarıyle toplumu sürü gibi yönetmekteler.

ZAM YOK, FİYAT AYARLAMASI VAR

Fiyat artışlarının adı bir zamanlar **«ZAM»** olarak bilinirdi. Bu konu kamuoyunda anlaşılmaya başlanınca, «ZAM» sözcüğü yerine **«Fiyat ayarlaması»** sözcüğünü kullandı barajlar kralı. (Gerçekte barajlar değil zamlar kralı). «...Zam yok, fiyat ayarlaması var...» görüşünü ortaya atan yalancılar kralının sözleri kamuoyunda gülme, eylenme konusu oldu bir süre. Şimdi bu deyimi de kaldırıp yerine **«Sosyal ayarlama»** kavramını getirdiler. Artık **«..Hiç bir şeye zam yok, fiyat ayarlaması yok, yalnız sosyal ayarlama yapılıyor. Milletimizin yüce menfaatini düşünerek (!) sosyal ayarlama yapıyoruz...»** gibi kılıflanmış sözler işiteceğiz. Fiyat değişiklikleriyle getirilen sömürü, türlü etkenlerle uyuşturulmuş kamuoyuna yine türlü, yaldızlı yalanlarla yutturulacak. Ulusal kurtuluş savaşımızın verildiği yıllarda Türkiye'yi yoketmek karariyle gelen İngilizler, Anadolu'da büyük bir dost gibi karşılanmıştı. **«Yenik Türkiye başını kaldırıp da yenenin İngiltere olduğunu görünce, rahat bir nefes aldı»** deyivermiş ÇHURCHILL bir konuşmasında. Yeni zamlarla ülkemize gelen Amerikan, AET şirketlerinin çıkarlarını nasıl karşılayacak Anadolu halkı? Sorunun yanıtını düşünmek bile ürpertici oluyor bir noktada. Yaptıkları her türlü vicdansızlığı kamuoyuna bal yedirir gibi yudumlatanlar bu zamların sonuçlarını da yedirmenin peşindeler şimdilerde.

Fiyat artışlarının, ekonomi biliminde enflasyon olayı ile içiçe olduğu görülür. Enflasyon, bir ülkede dolaşımdaki paranın dolaşımdaki mal hacmine oranla artması anlamına gelir. Paranın değerinin düşmesini fiyatların yükselmesi izler. Para değerinin düşürülmesi, genellikle devletlerin para gereksiniminden doğar. Hükümetler dolaşıma karşılıksız para çıkararak mal hacmine göre para oranını artırıp enflasyon olayını yaratırlar. Enflasyonun ilkel biçimi değerli madenlere, değersiz madenler katmakla kendisini göstermiştir. Bazı ekonomi bilimcilerine göre enflasyon vebadan korkunç bir olaydır.

İçinde bulunduğumuz günlerde bu olguyla karşı karşıyayız. Halk yığınları bu oluşumun yaratılış biçimini görememekteler. Paranın miktarı artırılacak, alım gücü azaltılacak. Gelir dağılımı egemen güçlerden yana yeni kazanımlar sağlayacak. Üretim düzeni, sosyal düzen yeni boyutlar alacak. Toplumdaki gelir dağılımından aslan payını alan sınıflar paylarını birkaç kaşık daha artıracaklar bu oyunlarla. İşçinin, halkın eline miktarı eskisinden çok, ama alım gücü daha az olan ücret verilmeye başlanacak. Bir malın alımı ile satımı arasındaki fiyat artışlarından yararlananlar, milyonların üstüne, bir merdiven basamağı daha koyarak milyarlarla oynamaya başlayacak.

KARABORSA, KAÇAKÇILIK, VURGUNCULUK BU DÜZENİN NİTELİKLERİDİR

Geliri durağan (sabit) olan memur, emekli, işçi, köylü fiyat artışlarının ezici yükü altında inler. Her fiyat artışı birkaç milyoner yaratır. Karaborsa, kaçakçılık, vurgunculuk anamalcı (kapitalist) düzenin belirgin niteliğidir. Bu işlevini sürdüren kapitalistler yoksul halk yığınlarını bu tür ayarlamalarla soymayı sürdürme peşindedirler. Egemen sınıfların baskı aracı olan devlet, türlü kurumlariyle bu soygunu yürütecektir. Nüfusun büyük bir kısmının mal varlığı (serveti) yokolurken, bir avuç azınlığın yeni köşkleri, sarayları, yalıları dikilecek.

Bu gelişimin nedenlerini kamuoyuna **«işçi ücretlerinin artması sonunda zam yapıldığı, böylece grevlerin, toplu sözleşmelerle alınan hakların halka kötü gösterilmesi»** politikası izlenecektir. Zamlar varsılların (zenginlerin) yararına işleyen bir olgu olarak ortaya çıktığı halde işçinin grevine, ücretinin arttırılmasına karşılık yapıldığı yutturmacası kamuoyuna şırınga edilecektir. Birkaç boyalı boncuk vererek Afrika ülkelerinden altın, gümüş gibi değerli madenler alan batılı kapitalistler gibi değeri günden güne düşen kağıt paralar vererek yıllarca köle olarak çalıştırılan emekçiler, köylüler, memurlar üretilecektir bu yöntemlerle.

FİYAT ARTIŞLARININ SONUCU NE OLACAK?

Paranın değerinin düşürülerek, fiyatların artırılışı olayının ekonomik sonuçlarını şöylece saptayabiliriz:

— **Paranın yabancı paralara karşı olan değeri düşer.** Dış ülkelerden borç para almak peşinde koşan hükümetimizin içinde bulunduğu çıkmazdan kurtulmak için sosyal ayarlama yaptığı gerçeği ortaya çıkıyor böylece.

— **Borçlular kârlı, alacaklılar zararlı hale gelir.** Örneğin bankaya 100 TL. yatıran bir insan parayı bankaya yatırırken bu para ile alabildiği bir çocuk ayakkabısının fiyatı söz gelimi 140 TL.'ye çıktığı için 40 TL. zararlı duruma düşer.

— **Emekçilerin, halkın küçük ölçüdeki para birikimleri (tasarrufları) tükenmeye başlar.** Böylece halka bir eliyle verdiklerini öbür elleriyle alır burjuvazinin madrabazları.

— **Haksız gelir elde eden kişiler ortaya çıkar.** Arsa, konut gibi taşınmaz malların fiyatı birden iki katına fırlayacağı için, taşınmaz malların sahipleri çalışmadan, haksız yere kazanç elde etmiş olurlar.

— **Taşınmaz mallarla, altın alımı artar.** Bu, taşınmaz malları olan, elinde altın bulunduran varsılların mallarının değerinin artmasını doğurur.

— **Yolsuzluklar, rüşvet gibi toplum yaşamını kemiren olaylar artar.** Bu işle geçinen aracılar, vurgunlarını birkaç kat artırmış olurlar.

— **Sosyal güvenlik kurumları tüketici durumuna gelir.** Sosyal Sigortaların ilaç tüketimi, Emekli Sandığının bürokratik işlerini sürdürmesi için gerekli araç ve gereçleri elde edebilmek için garantili birer tüketici durumuna gelebileceği bu konuda örnek olarak gösterilebilir.

— **Dış ticaret açığı büyür. Dışa satım (ihracat) ve turizm gelirleri azalır. Dıştan alım (ithalat) mallarının sürümü çoğalır.** Fiyatların artırılışının dolayısiyle enflasyonun bu yönü ülkemiz açısından çok önemlidir. Dışa bağımlı bir ekonomik yapının jandarmalığını yapan hükümetlerin uluslararası tekelci kapitalizmin çıkarları için ülke içinde ne tür ekonomik önlemler aldıkları ortaya çıkıyor bu durum karşısında. Milli, milliyetçi geçinerek yabancı şirketlerin sözcülüğünü yapanların iplikleri pazara çıkıyor bir başka anlatımla.

Zamları milletimizin yararına yaptığını açıklayanların işlevleri, sosyal ayarlama yapanların kimlerin çıkarına neleri ayarladıklarını kolayca anlamak olanaklı yukarıdaki açıklamaların ışığında. Zamlarla ulusal gelirden pay alma oranı toplumu oluşturan sınıflar arasında yeniden dengelenir. Bu dengelemede kapitalistler gelirlerini biraz daha çoğaltırken, emeklerini satarak geçinenler ulusal gelirden aldıkları paydan biraz daha yoksun bırakılmış olurlar.

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı—Şubesinde 920036—8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS—G/110 numaralı hesaplara yatırınız

GENEL TOPLAM 4.244.750.66

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanların

Dünkü Toplam 4.242.090.66

TÖB-DER Van Şubesi	2.000 TL.	Hasan Şahan	20 "
Çorum Kızılkır Köyü halkından		Asiye Gamzeli	40 "
Belgüzer Salman	40 "	Minare Gamzeli	20 "
Hasan Şahan	40 "	Döne Salman	20 "
Yusuf Şahan	20 "	Hüsniye Salman	20 "
Battal Şahan	20 "	Yusuf Menteş	20 "
Abdullah Mete	20 "	Hacı Menteş	20 "
Hakkı Şahan	20 "	Döndü Menteş	40 "
Ahmet Şahan	40 "	Mehmet Menteş	20 "
	40 "	Döndü Şahin	40 "
Ali Şahan		İsmail Garip	20 "
Rıza Şahan	40 "	Ali Purtul	20 "
A. Ali Şahan	20 "	Arif Genç	20 "
Hüseyin Şahan	20 "	İbrahim Garip	20 "

Bugünkü Toplam 2.660.00

DİKKAT
Dayanışma kampanyamıza, yukarda yazılı banka şubelerine para yatırılırken karışıklığa meydan vermemek için banka makbuzları üzerine " grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası" ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz

Politika
SAHİBİ: Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen Kemal TÜRKLER

Yayın Yönetmeni: Aydın ENGİN
Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: ISTA (Süleyman COŞKUN)

ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No: 5 Cağaloğlu
TEL: 27 77 12 27 69 09
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay
TEL: 17 65 36 18 36 88
ANKARA BASKISI: EMAŞ Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
Sayı: 1525 Yıl: 5 · 150 kuruş

İLAN TARİFESİ
Sütun Santimi
3. Sayfa 110 TL
İlan Sayfası 100 TL
İstanbul Baskısı 70 TL
Kitap İlanları 50 TL

İstiklal Partisi Lideri Ziya-ül Hak'ı sert bir dille eleştirdi

RAVALPİNDİ (A.A.)

Eski Başbakan Zülfikar Ali Butto zamanında aylar boyu hapiste yatan emekli Hava Mareşali Asgar Han Pakistan Sıkıyönetim Komutanı General Ziya Ül Hak'ı sert bir dille eleştirmiş ve Pakistan ordusunun anayasal görevinin "sivil hükümete itaat etmek olduğunu" söylemiştir.

Pakistan Ulusal İttifakı'na dahil İstiklal Partisi'nin lideri Asgar Han, Silahlı Kuvvetlerin ülkede oynayacağı açık bir dille anayasada yer alması gerektiği şeklindeki bir öneriye cevap verirken şöyle demiştir:

"Silahlı Kuvvetlerin görevleri açık ve seçik olarak belirlenmiştir. Silahlı Kuvvetlerin anayasal görevi, yasal yoldan işbaşına gelen sivil hükümetin emirlerine riayet etmektir."

Asgar Han, ordunun belirli bir dava için belirli bir zaman kaydıyla haleniktidarda bulunduğunu ve bu görevini yerine getirdikten sonra kışlasına döneceğini söylemiştir.

İttifakın başka bir partisi Cemaat-ı İslam'dan Mevlana Tufeyl Ahmet ise, Silahlı Kuvvetlerin anayasal bir korumaya ihtiyaçları olmadığını belirterek, "Silahlar onların elinde. İstedikleri vakit gelebilirler" demiştir.

İngiltere'de memurlar 1871'den beri örgütleniyor

İşçiler, uzlaşmacı sendika lideri Gormley'i tartakladı

Ülkede grevlerin yaygınlaştığı bildiriliyor

BLACKPOOL(İNGİLTERE) (A.A) — İngiltere'nin en nüfuzlu sendika liderlerinden biri olan Ulusal Maden İşçileri Sendikası Başkanı Joe Gormley, Pazartesi günü öfkeli işçilerin saldırısına uğrayarak tartaklanmıştır.

Gormley, işçi ücretlerindeki artışın % 10 ile sınırlanmasını öngören hükümet planının hararetli savunucularından biridir.

Olay, İngiliz İşçi Sendikaları Kongresi'nin (TUC) Blackpool'da başlayan yıllık kurultayı sırasında cereyan etmiştir. Bir aralık toplantıdan ayrılan Gormley, kendisini bir anda öfkeli militan solcu işçilerin arasında bulmuştur. Polisin de yardımı ile kalabalığın arasından geçmeye çalışan Gormley itilip kakılmıştır. Bu arada bir işçinin Gormley'in yüzüne tükürdüğü görülmüştür. Öfkeli kalabalık daha sonra sendika liderinin bindiği arabayı devirmek istemiş, ancak polis işçileri dağıtmıştır.

Gormley, bazı kömür madenlerinin kapanmasından ve bir milyondan fazla kömür işçisinin açıkta kalmasından sorumlu tutulmaktadır. Nitekim militan işçiler, sendika liderine, toplantıdan çıkarken "hain" ve "patronların adamı" diye bağırmışlardır.

Öte yandan 25.000 işçi çalıştıran bir araba fabrikası greve gitmiş, posta işçileri ile Glasgow otobüs işçileri de her an greve gidebilecekleri yolunda ihtarda bulunmuşlardır. Bütün bu grevler içinde halkı en çok etkileyen hava trafik memurlarının grevi olmuştur.

İngiliz Devlet Hava Yolları, grev yüzünden uçuşlarının % 4 C kadarını iptal etmiştir.

Elektrik kesintileri yüzünden ev kadınları, elektrikli ev eşyalarını prizden çekmeleri için uyarılmışlardır. Endüstri kuruluşları ise yedek jeneratörlerle çalışabilmektedir. Kuzey İngiltere'de greve giden enerji istasyonu memurları bütün ülkeyi ışıksız bırakacakları yolunda bir demeç vermişlerdir.

Bazı gazeteler Pazar ve Pazartesi baskılarını yapamamışlardır.

Kiprianu "Türk ve Rum toplumları karşılıklı güven duygularını yenilemeli"

LEFKOŞE (THA)-(TASS)

Kıbrıs'ın yeni devlet başkanı ilan edilen Spiros Kiprianu, "Kıbrıs Türk ve Rum toplumları arasında karşılıklı güven ve dostluk duygularının yenilenmesi gerekmektedir" demiştir.

Yunanistan'da yayınlanan "To Vima" gazetesine verdiği demeçte Kiprianu sözlerini şöyle sürdürmüştür, "Türkler ve Rumlar Ada'da yüzyıllardır barış ve karşılıklı güven duygularıyla dolu olarak yaşamışlardır. Aralarındaki iyi niyet ve dostluk ise hiç bir zaman tamamen yok edilmemiştir. Bu da Türkler ve Rumlar arasında dostluk ve karşılıklı güven duygularının yenilenmesi için bir olanak zemini hazırlamaktadır. Ancak toplumlar arasında düşmanlık yaratmak isteyen ve sınırlar çizmeye çalışan güçler bu çabaları engellemektedirler."

Kiprianu, Kıbrıs Devletinin bütünlüğüne dayalı bir çözümle Ada'nın sorunları halledildiği takdirde, toplumlar arasındaki "uyumlu ilişkilerin" de geliştirilebileceğine dikkat çekerek, "Başpiskopos Makarios'un ölümünden sonra birlik ve bütünlüğümüzü korumamız gerekir. Bu koşullar altında bir bölünme çok vahim sonuçlar doğurabilir" demiştir.

Kurt Waldheim'ın Sovyetler Birliği gezisi sürüyor

Görüşmelerde silahsızlanma ve güvenlik sorunlarına ağırlık veriliyor

MOSKOVA (THA)-(TASS)

Resmi bir ziyaret yapmak için Moskova'ya gelen Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Eylül ayında toplanacak olan BM Genel Kurulu'nun silahsızlanma ve güvenlik sorunları üzerinde önemle duracağını açıklamıştır.

Waldheim Sovyetler Birliği'nde ilk olarak Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko ile bir görüşme yapmıştır. Görüşmede BM'nin çalışmalarına ilişkin konular ile uluslararası sorunlar ele alınmıştır.

Bu görüşme sırasında ve daha sonra Waldheim onuruna verilen yemekte Gromiko, Sovyetler Birliği'nin genel ve tam bir silahsızlanma isteğini yeniden dile getirmiş, stratejik silahların sınırlandırılması görüşmelerinde, (SALT) her şeyin Sovyetler Birliği'ne bağlı olmadığını, ancak eşitlik ve karşılıklı güven üzerinde bir anlaşmaya varılabileceğini söylemiştir.

Gromiko ayrıca Ortadoğu sorununa değinerek, İsrail'in 1967'de işgal ettiği topraklardan çekilmesi ve Filistinlilerin haklarının tanınması gerektiğini belirtmiştir.

Waldheim ise yaptığı konuşmalarda BM Genel Kurulu'nda ayrıca uluslararası sorunlarda kuvvet kullanılmasını yasaklayan bir anlaşmanın ele alınacağını belirtmiş, Sovyetler'in silahsızlanma yolundaki önerilerini saygıyla karşıladığını söylemiştir.

Eylemden Baader-Meinhoff grubunun sorumlu olduğu söyleniyor

Federal Almanya'nın büyük iş adamlarından biri daha kaçırıldı

Teröristler, tutuklu Kızıl Ordu üyelerinin serbest bırakılmasını istedi

Polis bütün Almanya'da insan avına çıktı

KÖLN (ANKA-DPA) — Silahlı kişiler tarafından kaçırılan Federal Almanya İşverenler Sendikası ve Sanayiciler Federasyonu Başkanı Dr. Hans Marrtin Schleyer'in bulunması için Alman polisi şimdiye kadar görülmemiş genişlikte bir arama faaliyetine girişmiştir. Schleyer'in dört muhafızını öldürerek kaçıranlar adına "Bild Zeitung" gazetesine telefon eden bir kişi, çeşitli şiddet olaylarından sorumlu olarak cezaevinde bulunan Beader-Meinhof grubu üyelerinin serbest bırakılması karşılığında, Schleyer'in de serbest bırakılacağını söylemiştir.

Olay Almanya'nın Köln kentinde meydana gelmiştir. Mercedes - Benz firmasının yönetim kurulu üyesi 62 yaşındaki Schleyer, bir yemekten evine dönerken, evin çevresinde pusuya yatmış otomatik silahlı beş kişi Schleyer'in arabasına eşlik etmekte olan dört silahlı muhafızın içinde bulunduğu ikinci arabaya ateş açmış ve dört muhafızı da öldürmüşlerdir. Almanya'daki bir çok büyük işadamı gibi Schleyer de kaçırılma endişesiyle silahlı muhafızlar tarafından korunmaktaydı. Muhafızların öldürülmesinden sonra Schleyer, bekleyen bir minibüse zorla bindirilerek olay yerinden kaçırılmıştır. Alman sanayicinin kaçırılmasında kullanılan minibüs daha sonra Köln'ün başka bir semtindeki bir otoparkta bulunmuştur.

Polis, olayın beş genç erkek tarafından gerçekleştirildiğini ve eşgalleri saptanan gençlerin her yerde arandığını bildirmiştir.

Olayın duyulması üzerine Alman televizyonunda bir konuşma yapan Başkan Helmut Schmidt, tedhişçilerle mücadelede yetkililerin gereken her yönteme başvuracaklarını söylemiştir.

Alman Hükümeti de olayı görüşmek üzere olağan üstü toplantıya çağırılmıştır. Schmidt toplantıdan önce yaptığı açıklamada olaydan büyük üzüntü duyduğunu belirtmiştir.

Muhalefetteki Hıristiyan Demokrat Partisi lideri Helmut Koll ise, bu olayın Almanya'da "radikal bir katiller grubunun" Alman halkına ve özgürlükçü demokrasiye savaş açtığını ortaya koyduğunu ileri sürmüştür.

İçişleri Bakanı Werner Mainhoffer olayın kendisini çok sarstığını ve polisin sorumluları yakalamak için elinden geleni yapacağını belirtmiştir.

ARAP ÜLKELERİNDE KOLERA YAYILIYOR

BEYRUT (THA) — Lübnan ülkede iki kolera olayının görüldüğünü bildirmiş ve kolera salgınından 58 kişinin öldüğü komşu ülke Suriye'den sebze ile öteki gıda mamullerinin alımını yasaklamıştır.

Sağlık Bakanlığı, koleraya yakalanan iki kişinin Beyrut Amerikan Üniversitesi Hastanesinde tedavi edildiğini ve bunların yabancı bir ülkeden geldiğini açıklamış, ancak ülkenin adını belirtmemiştir.

Suriye'de kolera salgınının başladığı birkaç hafta öncesinden bu yana Lübnan kolera olayı görülen üçüncü Arap ülkesidir.

Ürdün'de 21 hafif ve tedavi edilebilir, Kuveyt'te de bir kolera olayı görülmüştür.

Suriye ile sınırı olan Ürdün kolera salgınını önlemek amacı ile Sağlık Bakanlıklarının işbirliği yapmasını önermiştir.

Kolera olayının birden fazla olduğu Suriye'nin başkenti Şam ile başlıca kent bölgeler Halep ile Lazkiye'de sıkı sağlık önlemleri alınmıştır.

Suriye, plajları ve yüzme havuzlarını kapatmış, lokanta ve otellerde pişirilmemiş yemek servisini yasaklamış, meyve suları ile dondurma satan bütün dükkânların kapatılmasını emretmiştir.

KISA DÜNYA HABERLERİ

Dünyanın ağırlığı artıyor

MOSKOVA-Sovyet bilim adamlarının yaptıkları bir açıklamaya göre dünyanın ağırlığı gittikçe artmaktadır. Jeokimyacı ve jeofizikçilerin yıllardır süren gözlemlerine göre her yıl dünyamıza uzaydan 40 bin ton ağırlığında madde yağmakta. Ancak bu maddelerin bir kısmı iyonlar halinde yeniden uzaya geri dönmektedir.

Portekiz'de zamlar

LİZBON- Portekiz'de giderek artan hayat pahalılığına bir yenisi daha eklenmiş ve hükümetin otomobil fiyatlarına yüzde 55 zam yapmayı planladığı doğrulanmıştır.

Savaşı Etiyopya kazanmış

NAİROBİ - Addis Ababa Radyosu'ndan yapılan bir açıklamada Etiyopya birliklerinin Ogaden çöl savaşında Somali'ye karşı kesin bir zafer elde ettiği önesürülmüştür.

Mısır'da 198 kişi yargılanıyor

KAHİRE-Askeri makamlar geçen Temmuz ayında eski bir bakanı kaçırarak örgütün üyesi olmakla suçlanan 198 kişinin yargılanacağını açıklamışlardır. Askeri Başsavcı Tümgeneral Muhammed Makluf sanıkların arasında 22 kadının da bulunduğunu bildirmiştir.

Ibarruri'ye pil takıldı

MADRİD - İspanya Komünist Partisi Lideri Dolores İbarruri'nin kalbine bir ameliyatla pil takılmıştır. Komünist Partisi'nden yapılan açıklamaya göre 81 yaşındaki İbarruri'ye pil takma kararı, kalp atışlarının bir süredir aşırı düzensizleşmesi üstüne alınmıştır.

IKP eski Genel Sekreteri öldü

LONDRA-İngiltere Komünist Partisi eski Genel Sekreteri John Gollan dün ölmüştür. 66 yaşında ölen John Gollan, 1956-75 yılları arasında partinin genel sekreterliğini yapmıştır. John Gollan'ın akciğer kanserinden öldüğü bildirilmiştir.

Uganda'da 12 kişi kurşuna dizilecek

NAİROBİ-Uganda Hükümeti'nin eski yetkililerinden 12 kişinin, İdi Amin hükümetini devirmeye çalışmak suçundan kurşuna dizilerek idam edilecekleri açıklanmıştır.

MOZAMBİK'TE FABRİKALARI ARTIK İŞÇİLER YÖNETİYOR

Röportaj: Neues Deutschland'dan Wolfgang Gerth

Maputo'da bir fabrika: "Empresa Moderna". Mozambik Halk Cumhuriyeti'ndeki en büyük basım evindeyiz. İşçiler toplanmış. Yeni işyeri yöneticilerini seçecekler. Bu, benim ülkemde yıllardan beri alışılagelmiş bir olay. Ancak Maputolu işçiler çok heyecanlılar. Uzun zamandan beri yabancıların elinde talan olmuş değerlere sahip çıkmanın heyecanı ve yüklendikleri büyük görevin bilinci içindeler.

"Empresa Moderna"da çalışan 200 işçi; dizgiciler, matbaacılar ve yazı işlerinde çalışanlar arasından 5 kişilik bir yönetim kadrosu seçecekler.

Soruyorum: "Neden bu yönteme başvuruyorsunuz?"

Cevaplıyorlar: "Çünkü, daha önce işyeri yönetimi yabancıların elindeydi. Halk iktidarı kurulur kurulmaz tüm işletmelerin devletleştirilmesi gerçekleştirilemedi. Bu da bize çok büyük zararlar getirdi.

Mozambik Devlet Başkanı Samora Machel FRELİMO'nun 3. Kongresi'nde konuşurken..

"Maneger" denilen adamlar, makinelerimizi dışarıya kaçırmaya başladılar. Hammadde kaynaklarımızı kurutmaya çalıştılar. İşçileri işten atmaya ve ücret ödememeye yeltendiler. Fakat FRELİMO'nun 3. Kongresi kararları uyarınca, bu durum saptandı ve tüm ülkede, işletmelerin devletleştirilmesine ve yönetimlerinin de işçilere devredilmesine başlandı. Şimdi bugün biz, bu kararı uyguluyoruz. Heyecanlıyız, çünkü ilk kez yöneteceğiz. Ayrıca sorumluluğumuz da büyük.

Soruyorum: "Bu yalnız "Empresa Moderna"da mı uygulanıyor?"

"Kesinlikle hayır. Tüm ülkede. Mobilya fabrikalarında, tekstil fabrikalarında, büyük ticcret işletmelerinde ve diğer önemli işyerlerinde artık hep bu yöntem uygulanıyor.

"Başarılı mı peki?"

"Kesinlikle. 1973 ve 1975 yılları arasındaki gerilemeyi bu biçimde durdurabildiğimiz gibi, ekonominin tüm alanlarında ilerleme kaydettik. Bu arada okuma - yazma bilmeyenler, kurslara devam ediyor. Kadınlar için yepyeni haklar sağlandı. Mesleki eğitim görüyoruz.

Düşünüyorum: Maputo'da işçiler işyerlerini yönetiyor. Kararlı ve heyecanlılar. Demek ki, başarılı olacaklar. Tıpkı bir zamanlar benim ülkemde olduğu gibi.

Mozambik bağımsızlığının üçüncü yılını yaşıyor. Bu bağımsızlığı kazanmak kolay olmadı. Şimdi de bütün sorunlar çözümlenmiş değil. Taşıma ve iletişim zorlukları ekonomiyi olumsuz yönde etkiliyor. Devlet kadrolarında da önemli eksiklikler var.

Başkent Maputo, kısa zaman içinde çok geliştirilen bağımsızlık savaşçılarının özel bir titizlikle üstüne eğildikleri bir kent. Yeni yapılmış yollar ve yapılardaki özen dikkat çekici. Beyaza boyanmış duvarlar üstünde devrimin sloganları yazılı.

Taşıma zorlukları, besin sorununun kökten çözülmesini engellemiş. Kentte bazı maddelerin yokluğu hissediliyor. İşsizliğin etkilerinden kurtulabilmek için halk, köyle olan bağlantılarını kesmemiş. Herkesin küçük bir toprağı var.

Kent, çevresiyle birlikte 400 bin nüfuslu. Çevredeki yerleşme alanlarını yıktırmaktansa, buralar yaşanabilir hale getirilmiş. Yalnız bataklık bölgelerinde oturanların yerlerini değiştirmişler. Küçük toprakların büyütülmesi, köyle kent arasındaki farkın azaltılması ve sömürgeci kültürün etkilerinden kurtulunabilmesi için yoğun çalışmalar yapılıyor.

Portekizlilerin terkettiği kentte günün her saatinde korkusuzca dolaşmak mümkün. Eskiden Portekizlilerin oturduğu evlere ise en ufak bir saldırı bile olmamış. Bu evler kamulaştırılmış ve halka dağıtımları devam ediyor.

FRELİMO'nun üçüncü kongresinde Marksizm-Leninizm'in benimsenmesi ve Sovyetler Birliği'yle yakın ilişkilere girilmesi kararlaştırılmış. Özgür olmanın verdiği gurur herkeste açıkça izlenebiliyor. Halk, devrimi yürekten benimsemiş. Cumhurbaşkanı Machel, Frelimo ile ilişkileri yürütürken, Dışişleri Bakanı Chissane büyük halk kitlelerine hitap ediyor ve onlara rejim hakkında devamlı bilgi veriyor.

FRELİMO bir de film yapmış. "Adı "Örgütlü Güç" Kurtarılan ilk bölgelerden başlayarak, bağımsızlık ilânına kadar geçen evreleri anlatıyor. Bu on yıllık tarih içinde, Afrika'nın korkunç tabularından, baskı ve boş inançlarından nasıl kurtulunduğu, günümüzün Mozambiğine varabilmek için yeni toplumsal inanç ve kuralların nasıl yerleştirildiği gözler önüne seriliyor.

25 Haziran 1975'de Mozambik bağımsızlığına kavuşurken...

Arap Dışişleri Bakanları FKÖ'nün önerisini kabul etmedi

KAHİRE(A.A) — Arap Ülkeleri Dışişleri Bakanları, Güney Lübnan'daki durumun incelenmesini öngören bir Filistin önerisini, Lübnan heyetinin sert muhalefeti nedeniyle gündem dışı bırakmışlardır.

İyi haber alan kaynaklardan öğrenildiğine göre, Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Arap Dışişleri Bakanları toplantısına bir muhtıra vererek Güney Lübnan'daki Filistin kuvvetlerinin geri çekilmesi için İsrail'in Beyrut'taki Amerikan Büyükelçiliği aracılığı ile FKÖ'ye baskı yaptığını belirtmiş ve sorunun incelenmesini istemiştir.

KİT' lerin MESS' e "üyelik ve dayanışma aidatı" adı altında büyük paralar ödediği açıklandı

● Konu Meclis' e getirildi

ANKARA (İSTA) – Sivas CHP Milletvekili Mahmut Özdemir, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin İşveren Sendikaları Konfederasyonu ile MESS'e üyelik ve dayanışma aidatı adı altında büyük paralar ödediğini belirtmiş, "devlet, emekçi kesimin sermayeye karşı vermekte olduğu hak savaşımında, sermayenin yanında yer alıyor" demiştir.

Özdemir, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması istemiyle Millet Meclisi Başkanlığına verdiği soru önergesinde, işveren sendikalarının amacının, hak istemlerine karşı çıkarak kâr payını en yüksek düzeyde tutmak olduğunu bildirmiştir.

KİT'lerin tümünün İşveren Sendikaları Konfderasyonuna, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu, Ereğli Demir Çelik, Karabük Demir Çelik, İskenderun Demir Çelik işletmelerinin ayrıca MESS'e üye olduklarını hatırlatan Özdemir, "Devletin işçi sınıfının yanında yer alması gerektiği halde, onun karşısında yer aldığını" hatırlatarak, Sanayi ve Teknoloji Bakanına şu soruları yöneltmiştir:

"Adı geçen Kamu İktisadi Teşebbüsleri tarafından bugüne değin MESS'e ödenmiş bulunan üyelik ve dayanışma aidatlarının toplamı ne kadardır?

Bu kamu işletmelerinin 1976 yılında MESS'e ödemiş oldukları aidatların, bu işletmelerin aynı yılda tüm işçileri için harcamış olduğu ilaç ve tedavi paralarından daha fazla olduğu doğru mudur?

MESS, üyesi olan bu kamu kuruluşlarına üyelik ve dayanışma fonundan herhangibir maksatla ödeme yapmış mıdır? Yapmamış ise, kamu kuruluşları bütçelerinden ödenmiş bu aidatlar özel sermayenin Türk işçisini baskı altına alması için devletçe verilmiş bir teşvik primi anlamına gelmiyor mu

MESS'in, üyelik ve dayanışma aidatlarını fiilen, lokavt fonu olarak kullanmakta olduğu ortadadır. Maden-İş Sendikasının haklı isteklerine karşın, amansız direnişi, devletin bu parasal yardım ve teşvik'inden kaynaklanmaktadır. Devlet bütçesinden ödenen söz konusu aidatların lokavt fonu olarak kullanılması, çalışanların refahını sağlamayı devlete görev olarak veren Anayasamıza aykırı değil midir?

Sermaye sınıfının işçi sınıfı üzerindeki tahakkümünü artırmaya hizmet eden işveren sendikalarına, bakanlığınıza bağlı kamu kuruluşlarının aidat ödemelerini durdurmayı ve bu kuruluşları MESS üyeliğinden ayırmayı düşünüyor musunuz?"

Erbakan' ın eniştesinin arabulucu olduğu Sümerbank' ta grev ve lokavt kaldırıldı

ANKARA (A.A) –

Sümerbank Genel Müdürlüğü ile Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası arasında bundan II ay önce başlayan ve 30 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmeleri dün yeni bir safhaya girmiş ve uyuşmazlık ortadan kalkmıştır. Sümerbank Genel Müdürü Kemal Varol, Teksif Sendikası Genel Başkanı Şevket Yılmaz, arabuluculuk görevini yapan Vakıflar Genel Müdürü Osman Çataklı, Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide dün yeniden biraraya gelmişler ve protokolü imzalamışlardır. Sümerbank ile sendika arasında arabuluculuk rolü oynayan Çataklı MSP lideri Erbakan'ın eniştesidir.

Yeni sözleşme ile işçilerin günlük ücretlerine birinci II aylık kademe için 25 lira, diğer kademeler için de 40 ve 50'şer lira olmak üzere toplam II5 lira zam yapılmıştır.

TEKSTİL SENDİKASININ GÖRÜŞÜ

Öteyandan DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Genel Başkanı Rıza Güven, sözleşmenin tehlikeli olduğunu belirtmiş, ücretlerin çok düşük olduğunu söyleyerek, "Tekstil işkolunda Tekstil ile Teksif Sendikalarının işveren sendikaları ile yüz bini aşkın işçiyi kapsayan toplu iş sözleşme görüşmeleri var. İşverenler bu sözleşmeyi örnek alacaklar, diğer tekstil sanayi işyerlerinde aynı düşük ücretleri talep edecekler ve böylecekendilerini haklı göstereceklerdir" demiştir.

Demirel 'in "Bana ne yoksa söyleyin" demesi üzerine Diyarbakırlı bir avukat telgraf çekerek "asayiş" istedi

DİYARBAKIR (ANKA) –

Diyarbakır Barosuna kayıtlı, Ergani'de avukatlık yapan Turgut Akın, Başbakan Süleyman Demirel'in İstanbul'da yaptığı basın toplantısında "Türkiye'de yok yoktur, bana ne yoksa söyleyin demesi üzerine çektiği telgrafla "asayiş" göndermesini istemiştir.

TÜRKİYE MADEN—İŞ SENDİKASI 22. GENEL KURULU

Maden-İş 22. Genel Kurulu dün çalışmalarına başladı

● Türkler yaptığı açış konuşmasında sosyalist ve kapitalist sistemlerin karşılaştırmasını yaparak kapitalist sistem çözümsüz bunalımların pençesinde kıvranır ve sürekli gerilerken, sosyalist sistemin her geçen gün kalıcı kazanımlarla ilerlediğini belirtti

DİSK Genel Başkanı Türkler;

- MC'nin siyasal yöneliminin, işbirlikçi-tekelci sermayenin kârlarını yükseltmeyi vurgununa, talanına ortam yaratmayı amaçladığını,
- DISK olarak özellikle maocu akımların, goşist unsurların bozgunculuklarını ve terörist eylemlerini kesinlikle tasvip etmediklerini,
- UDC'nin, MC yerine demokratik-ilerici bir iktidarın kurulmasını hedeflediğini ve temel ilkesinin faşizme, gericiliğe ve emperyalizme karşı, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesinden, ulusal çıkarlarımızın savunulmasından yana olan herkesi birleştirmek olduğunu,
- İşverenlerin MESS grevleri ile işçi sınıfının sınıfsal savaşımını karşılamaları olanağı olmadığını, Türk-İş'i bir kez daha ortak hedefler ve talepler doğrultusunda eylem birliğine çağırdıklarını

söyledi

İSTANBUL (İSTA)

Türkiye Maden-İş Sendikası'nın 22. Genel Kurulu dün İstanbul Belediyesi Meclis Salonu'nda çalışmalarına başlamıştır. Saat 10'da Maden-İş ve DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'in konuşmasıyla başlayan Genel Kurul'a çok sayıda yerli ve yabancı konuk katılmıştır. Konukların konuşmalarından sonra yapılan Divan seçiminde başkanlığa DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca, yardımcılıklara DİSK 3. Bölge Temsilcisi Cemal Kıral ve Nurettin Çavdargil, katipliklere ise Hasan Yalçın, Ziya Şener ve İbrahim Kaya oybirliği ile seçilmişlerdir.

Belediye Meclis Salonunu dolduran konuklar ve delegelerin coşkun ve sürekli alkışları ile kesilen konuşmasında Genel Başkan Türkler, ülkenin ve dünyanın en temel sorunlarına değinmiş ve gerek DİSK, gerekse Maden-İş açısından bu sorunları değerlendirmiştir.

Türkler, II sayfa tutan 2 saatlik uzun konuşmasında, sosyalist ve kapitalist sistemlerin karşılaştırmasını yapmış ve kapitalist sistemin çözümsüz bunalımların pençesinde kıvranır ve sürekli gerilerken sosyalist sistemin her geçen gün kalıcı kazanımlarla ilerlediğini kaydetmiş ve emperyalist soğuk savaş stratejisinin sosyalist ülkelerin sabırlı çabaları sonucu bağıtlanan Helsinki Nihai Senedi ile resmen sona erdiğini belirtmiştir.

● MC VE TÜRKİYE EKONOMİSİ

Kemal Türkler daha sonra Türkiye'nin bugünkü durumunun geniş bir tablosunu çizmiş, MC'nin ülkeyi içine sürüklediği ekonomik bunalıma değinerek, MC'nin siyasal yöneliminin işbirlikçi-tekelci sermayenin kârlarını yükseltmeyi, vurgununa, talanına ortam yaratmayı amaçladığını söylemiştir.

MC'nin ekonomi politikasının dış borçlanmayı dev boyutlara vardırdığını, kemerleri sıkma politikası adı altında halkımızı işsizliğe, açlığa ve yoksulluğa ittiğini, işçi sınıfının yanı sıra, köylülüğün, memurların, bütün emekçi kesimlerin bu ekonomi politikası ile daha da ezilip sömürüldüğünü, dışa bağımlı enerji politikasının halkımızı karanlığa, mevcut sanayiie atalete mahkum ettiğini ve bunun suçunun, "teknik arızalar" bahane edilerek teknik elemanlara yıkılmak istendiğini, konut politikasının büyük vurgunlara ve spekülasyonlara, kira karaborsasına yol açtığını, kadın sorununun hâlâ "tarlada ırgat, yatakta avrat" formülü çerçevesinde değerlendirildiğini, öğrenci gençliğin hiç bir sorununa çözüm bulunamadığı gibi üniversite gençliğinin yüzde 65'inin ayda 455 liralık burslarla geçinmek zorunda kaldığını vurgulamıştır.

● GENÇLİK VE SAPIK AKIMLAR

Gençlik sorunlarına değindiği bölümünde "sapık akımlara" dikkati çeken Türkler bu konuda şöyle konuşmuştur:

"Gençliğin yaşam-iş ve eğitim sorunlarına çözüm getirmeyenler, gençleri rahatlıkla anarşistlikle suçlamaktan çekinmiyorlar. Evet, DİSK olarak özellikle maocu akımların, goşist unsurların bozgunculuklarını ve terörist eylemlerini kesinlikle tasvip etmiyoruz. Faşist tırmanışın ekmeğine yağ süren bu terör eylemlerine ve işçi sınıfına ters akımlara karşı etkin savaşım veriyoruz, vermeye devam etmeliyiz. Ancak onları suçlamıyoruz, çünkü özellikle öğrenci gençlik içindeki maceracılığın gerici-faşist güçler tarafından da kışkırtıldığını ve sömürü düzeninin yarattığı eşitsizliklerden kaynaklandığını biliyoruz. Ve biliyoruz ki, tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de gençlik büyük çoğunluğuyla ilerici ve yurtseverdir; enerji doludur. Az önce belirttiğim gibi, ileri demokratik bir düzen savaşımında gençliğin çok önemli bir işlevi vardır. Bu nedenle gençliğe ve gençlik hareketine daha büyük bir önem vermeli, ilerici gençlik saflarının daha da genişlemesini sağlamalı ve gençliğin bütünleşmesinde, işçi sınıfı yörüngesinde sorumlu savaşım vermesinde ona yardımcı olmalıyız."

● DİSK VE UDC

Genel Başkan Türkler konuşmasının daha sonraki bölümlerinde emperyalizmin yeryüzünde, MC'nin Türkiye çapında "savaşçı" bir politika izlediğini vurgulamış ve sözü bir süre önce DİSK tarafından yapılan Ulusal Demokratik Cephe çağrısına getirmiştir.

Türkler, delegelerin ve konukların büyük bir dikkatle izledikleri bu konuda aynen şöyle konuşmuştur:

"DİSK işte bu ekonomik-toplumsal ve siyasal koşullarda Ulusal Demokratik Cephe çağrısını yapmıştır. UDC'nin bir bütün oluşturan iki hedefi vardır. Birincisi, MC'ye karşı en etkin ve en kitlesel savaşımı vermek. Bu savaşım bir yandan, MC'nin ekonomik ve siyasal saldırılarını sınırlama amacı taşırken, aynı zamanda MC'nin ülke yönetiminden uzaklaştırılması hedefine yöneliktir. İkincisi, ulusal bağımsızlık-demokrasi-barış ve ilerlemeden yana olan tüm ilerici-demokratik kuruluş ve güçlerin toplumun ezici çoğunluğunun insanca yaşayabileceği bir düzeni oluşturmak amacıyla güçlerini birleştirmeleridir. UDC, MC yerine demokratik-ilerici bir iktidarın kurulmasını hedeflemektedir. Faşizme - gericiliğe ve emperyalizme karşı, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesinden, ulusal çıkarlarımızın savunulmasından yana olan herkesi birleştirmek UDC'nin temel ilkesidir.

UDC konusunda çeşitli görüşler ileri sürülmektedir. Çağrımıza düşmanca tavır alanların dışında kalan tüm eleştiri ve görüşlere karşı saygılı olduğumuzu, hatta onlardan yararlandığımızı öncelikle belirtmek isterim. Bu konuyu biraz daha açarak, parlamento içindeki ve dışındaki demokrasi güçlerinin kaygılarına ve sorularına cevap getirebileceğim inancındayım.

UDC'nin "sözcüsü-öncüsü-temsilcisi benim" gibi iddialar gerçeklerle ve bilimle bağdaşmamaktadır. Birincisi UDC henüz oluşum aşamasındadır. İkincisi, bir cephe içinde yer alan örgütlerden hangisinin etkin olacağını, bu örgütlerin ortak savaşım içindeki durumları belirler.

Öte yandan, bazıları, çağrısını yaptığımız cephenin adını tartışmaktadırlar. Bize göre önemli olan cephenin adı değil, oluşumu-hedefi ve işlevidir. Ulusal kavramı, ülkemizdeki tüm anti-emperyalist güçleri kapsar. Faşizme karşı olan örgütlerin ulusal bağımsızlık anlayışları, değişik olabilir. DİSK bu konudaki görüşlerini çeşitli fırsatlarda açıkladı. Demokratik kavramı da, demokrasiden yana olan herkesi kapsamaktadır. Cephe kavramı da, ulusal ve demokratik güçlerin, ulusal bağımsızlığa ve demokrasiye karşı olan güçlerin egemenliğine son vermek için, örgütsel ve ideolojik bağımsızlıklarını koruyarak güçlerini birleştirmelerini ifade eder. DİSK, toplumumuzun ezici çoğunluğunu temsil eden güçleri kapsadığı için Ulusal Demokratik Cephe çağrısını yapmıştır.

DİSK Genel Başkanı, Maden-İş Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada, CHP'nin UDC'ye karşı tavrını ele almış ve bunun şu ya da bu biçimde gelişmesinin önemli olmadığına işaret etmiştir. Türkler, UDC'yi oluşturan güçlerin, parlamento içinde faşizme karşı çıkan tek etkin güç niteliğindeki CHP ile dayanışmasını sürdüreceğini söylemiştir. Türkiye'de işçi sınıfının siyasal örgütlenme özgürlüğünün alabildiğine kısıtlandığını, hatta yasaklandığını belirten Türkler, "CHP anti-faşist ve demokrasiden ilerlemeden yana bir parti niteliğini sürdürdükçe DİSK'in bu parti ile her zaman dayanışma ilişkileri içinde olacağını" belirtmiştir.

● DİSK VE DSF

Genel Başkan Türkler konuşmasının son bölümünde uluslararası işçi sınıfı hareketinin birliğinin sağlanmasının DİSK'in birincil hedeflerinden biri olduğunu kaydederek Dünya Sendikalar Federasyonu'nun (DSF) tutumunu, politikasını ve eylemlerini desteklediklerini özellikle belirtmiştir.

Türk-İş'i bir kezdaha ortak hedefler ve talepler doğrultusunda eylem birliğine çağırdıklarını söyleyen Kemal Türkler, MESS grevleri ile ilgili olarak, "İşverenlerin MESS grevleri ile işçi sınıfının sınıfsal savaşımını karşılamaları olanağı yoktur. Bunu işverenler de görmektedirler. Çünkü MESS grevleri sınıfsal savaşım açısından işçileri geriletmek değil daha da geliştirmektedir" demiştir.

Maden-İş'in MESS grevleri için dayanışma içinde olan tüm güçlere teşekkür eden Türkler, daha önce DİSK Genel Başkanlığının üstündeki yoğun görevler yüzünden Maden-İş Genel Başkanlığı'ndan çekilmek istediğini hatırlatmış ve Maden-İş tabanındaki ve Maden-İş dışında DİSK çizgisindeki kişilerden bu konuda yoğun eleştiriler geldiğini söyleyerek, "Bu kararım beni adeta işçi sınıfına ihanet ediyormuşum gibi bir duyarlığa doğru zorladı. Benim hayatımın son bulması kaçınılmazdır ama işçi sınıfına ihanet asla" demiş ve bu konudaki kararın Genel Kurul Delegasyonunda olduğunu söylemiştir.

Türkler konuşmasını, "Yaşasın dünya işçi sınıfının birliği, yaşasın Maden-İş, Yaşasın DİSK" diyerek bitirmiştir.

● KONUKLARIN KONUŞMALARI

Genel Başkan Kemal Türkler'in konuşmasından sonra yabancı konuklar, Genel Kurula tanıtılmıştır. Daha sonra gündem gereği, konukların konuşmasına geçilmiştir.

● İlk olarak kürsüye Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem gelmiştir. Dikerdem konuşmasında, Maden-İş'in sömürü düzenine karşı vermekte olduğu soylu savaşımın bu çetin günlerinde barıştan söz etmesinin yadırganmamasını istemiş ve "Çünkü bizim savunduğumuz barış, işçi sınıfının savaşımından ayrı olarak düşünülemez," demiştir.

● İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın yaptığı konuşmada, hukukçuların işçi sınıfı ile omuz omuza çarpıştığını söylemiş, faşist İtalyan Ceza Yasası'ndan alınan 141 ve 142. maddelerin kaldırılması savaşımında hukukçulara büyük görev düştüğünü hatırlatmıştır.

● Türk Tabipler Birliği Başkanı Erdal Atabek ise, Maden-İş Genel Kurulu'nun bütün Türkiye için önem taşıdığını vurgulamış, faşizmin örgütlü mücadele ile geriletilebileceğini söylemiştir.

● CHP İstanbul Milletvekili Metin Tüzün, işçi sınıfının artık siyasi mücadelenin istepnesi olmadığını, aksine öncü gücü olduğunu belirtmiştir.

● İGD Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü de, ilerici gençlik olarak "gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur" belgisini hayata geçirme savaşımı verdiklerini bildirmiştir.

● Yerli konukların son konuşması İKD Yürütme Kurulu üyesi Vahide Esinsel tarafından yapılmıştır. Esinsel, "emeğe saygılı olmayan bir düzen analığa da saygısızdır" demiştir.

● Daha sonra, Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu (İMF) Genel Sekreter Yardımcısı, Danimarka Metal İşçileri Sendikası Sekreteri, Belçika Metal İşçileri Bölge Sekreteri, Yugoslavya Maden Sanayii İşçileri Sendikası temsilcisi ve CGT'ye bağlı Metal İşçileri Sendikası Sekreteri Postel Lucien söz almışlar ve işçi sınıfının uluslararası dayanışmasını vurgulamışlardır.

● DİVAN SEÇİMİ

Konukların konuşmasından sonra Divan seçimleri yapılmıştır. Seçimler sonucu DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca Divan Başkanlığına seçilmiştir

Pravda'nın yorumu

"Türkiye' de kuru[lan] büyük sanayi tesis[leri] batı tekellerine bağımlılığını azalt[tı]"

MOSKOVA (A...

Sovyetler Birliği Komünis[t] ... tisi organı "Pravda" gazetesi ... Sovyet ilişkilerinin son yıllar... de büyük bir canlılık gösterdi... yazmıştır.

Gazetenin Ankara Muhabi[ri] Aleksandr Filipov'un imzasıyl[a] yımlanan bir inceleme yazısı... iki ülke arasındaki ticaret ha... nın sadece son bir kaç yıl iç[inde] % 100'lük bir artış gösterdiği... dedildikten sonra, Türkiye'de ... yet teknik ve mali yardımı il[e] rulan İskenderun demir ve ç... tesisleri, Aliağa Rafinerisi v[e] ... dişehir alüminyum tesislerin... Türk ekonomisinin gelişmesin[de] ... nemli bir rol oynadıkları an[la]... mıştır.

Pravda'ya göre, Türkiye'... kurulan bu büyük sanayi tesis... Türkiye'nin "batı tekellerine ... lılığını azaltmıştır."

Ankara ile Moskova aras... imzalanan yeni bir anlaşma g... ğince, yakında bu tesislerin ... letilmesine başlanacaktır. Gen... nı anlaşma uyarınca, yeni ... projeler ele alınacaktır. Bu ... projelerden biri, Türk-Sovyet ... nırı üzerinde kurulacak büyük ... sulama barajıdır. Her iki ülk[e]... de yararlanacağı bu baraj say... de binlerce dönümlük arazinin ... lanması mümkün olabilecektir.

"Pravda" muhabiri, Sovye[tler] Birliği ile Türkiye arasındaki ... nomik ilişkilerin istikrarlı bi[r] ... çimde uzun vadeli hedeflere ... olarak geliştiğini ve iki ülke ... sındaki kültürel bağlarında k... vetlendiğini yazmıştır. Pravd[a] muhabiri, iki ülke arasındaki ... kilerin daha da gelişmesini T[ür]kiye'deki bütün siyasi partiler... istediğini ve bunun sadece Tü[rk] ve Sovyet halklarının yararın[a] ... ğil, fakat Avrupa ve tüm dün[ya] ... rışı için de yararlı olacağını ... vunmuştur.

"MHP' LI TICA[RET] BAKANI GÜNER['İN] ATAMAL[ARI] AP' LİL[ERİ] TEDİRGİN EDİY[OR]"

HABER ME[RKEZİ]

MHP'li Bakan Agah Oktay Gü[ner'in] Ticaret Bakanlığına bağlı kuruluşlar... yesinde yaptığı atama işlemleri AP... sert tepkilerine yol açmaktadır. AP ... sı olarak bilinen bir gazete dünkü m... lesinde Agah Oktay Güner'i eleştir... bakandan "harika çocuk" biçiminde ... etmiştir. Bu arada kısa adı Antbirlik ... ve Türkiye'nin en güçlü kooperatif ... luşlarından biri olan Antalya Pamuk ... Satış Kooperatifleri Birliği Genel M... lüğüne MHP'li olarak bilinen bir mü... disin atanması, kuruluş içindeki huz... luğu arttırmıştır.

AP'LİLER TEPKİ GÖSTERİYOR

MHP'li Bakanın önce TARİŞ G... Müdürü Orhan Daut'u, daha sonra d... raat Bankası Genel Müdürü Doğan ... yü görevinden alması AP'nin sert ... göstermesine neden olmuştur. AP'li b... zete olan Son Havadis'te Yalçın Ura... zasıyla yayınlanan bir makalede, ... Oktay Güner'den "harika çocuk" ... söz edilmiş ve Güner, AP'li genel mü... leri tasfiye operasyonlarına girmekle... lanmıştır. Makalede ayrıca Güner'in ... Genel Başkanlığına oynadığı görüşü ... vunulmuştur. AP'li gazete daha sonr... görüşlere yer vermiştir:

"AP'ye şimdiden haber veriyo... Harika Çocuğun kendi adamı olma... nı sandığı yöneticileri bu şekilde d... tirme hırsına dur denilmelidir. Birtakı... saplarla bunların da feda edilmesine ... siz kalacak veya lâf kabilinden ... makla yetineceksek yazıklar olsun ... Devlet parsellenmeye tabi tutulmama... İktidarın en büyük kanadının tayin ... genel müdürler için bu kadar garip b... litika uygulamak iktidarın işlerliğini ... deler. Böyle bir iş yapabilmek için... cak Harika Çocuk Agah Oktay Güne... mak gerekir."

ANTBİRLİK KARIŞTI

Antalya Pamuk Tarım Satış Koop[era]tifleri Birliği Genel Müdürü Bülent ... esen'in Ticaret Bakanı Güner taraf... görevden alınması, yerine MHP'li o... bilinen Orman Yüksek Mühendisi A... rahman Sağkaya'nın atanmasından ... AP ve MHP arasında sürtüşme başla... AP'ye yakınlığı ile bilinen bazı ö... li müdürlük görevlerini yürüten bi... ratların da görevden ayrıldıkları bild... miştir.

Yeni Genel Müdür Abdullah Sağ[ka]ya'nın gelir gelmez kendi görüşüne ... kişileri görev başına getirdiği bildiri[lmiş]tir.

2.MC'NİN EKONOMİK BUNALIMI

MC, zamları uyguluyor fakat açıklayamıyor

HABER MERKEZİ

MC hükümetinin dün açıklayacağını belirttiği zamlar gazetemiz baskıya hazırlandığı ana kadar açıklanmamıştır. Bildirildiğine göre MC elebaşları zamlar üzerinde mutabakata varmışlar, ancak bunları resmen kimin açıklayacağı üstüne sürdükleri pazarlıkta uyuşamamışlardır. Zamları açıklayan liderin partisinin bundan büyük yaralar alacağı kaydedilmekte bu yüzden özellikle Erbakan ve Demirel'in bu işi birbirlerinin üstüne yıkmaya çabaladıkları ileri sürülmektedir.

Bu arada çeşitli kesimler zamlar ve pahalılık üzerine görüşlerini açıklamaya devam etmektedirler.

İBRAHİMOĞLU ÜCRET ZAMLARINDAN YAKINDI

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu, "İşveren adlı aylık dergide yayınlanan bir yazısında ücret zamlarının ve çeşitli sosyal yardım ücretlerinin enflasyonu teşvik ve tahrik eder hale soktuğu" iddia edilmekte ve ücretler alanında tedbirler alınması istenmektedir.

İbrahimoğlu yazısında "ücret ve fiyat hareketleri arasında ekonominin sıhhatini muhafaza etmek bakımından bir denge bulunması gerektiği" ve "son yıllarda bu iki hareket arasında bulunması gereken dengeden uzaklaşıldığı" iddia edilmektedir.

"Dengesizliğin" ekonomimizi sakatacak bir çizgiye ittiğini ileri süren İbrahimoğlu, bu alanda alınması gereken tedbirleri ise özetle şöyle sıralamaktadır:

"Esasen ülkemizde bir ücret politikası yoktur. Bu alanda alınması gereken tedbirler bu ücret politikasının içinde tespit edilmelidir. Ücret politikası ise bir ücret artış kriterinin tespit edilmesi ile mümkündür. Bu tespit ise hükümet-işveren işçi üçlüsünden müteşekkil bir Ücret Konseyi tarafından yapılmalıdır."

İSO VE ENFLASYON

Öte yandan İstanbul Sanayi Odası yayın organı "İstanbul Ticaret" gazetesinde yer alan bir habere göre, Türkiye'de 1971 yılından bu yana hızlı ve sürekli bir enflasyon sürecine girmiş ve 1977 yılı ortalarına doğru tehlikeli boyutlara varmıştır.

Gazetede yer alan haberde, enflasyonun ve fiyat artışlarının oluşumunda Merkez Bankasınca çıkarılan banknot tutarının yükseltilmesinin büyük bir etkinliği olduğu ileri sürülmektedir.

Bunun ise emisyon hacminde bir artışa yol açtığı ve çekle ödemenin yaygınlaştığı ülkemizde fiyat artışlarına yansıdığı öne sürülmektedir.

İZMİR İLİ DAİMİ KOMİSYONU BAŞKANLIĞINDAN

1-Mülkiyeti İzmir Özel İdaresine ait Bergama İlçesi Ertuğrul Mahallesi Hükümet Caddesinde ve 51 Ada 14 parselde 700 M2 üzerinde yapılacak olan beş katlı hizmet binası inşaatı 2490 sayılı kanunun 31. inci maddesi hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2-İşin Keşif bedeli 9.742.111,74 liradır.

3-Eksiltmesi 22.9.1977 Perşembe günü saat 11.00'de İl Özel İdare Hizmet Binasında, İl Daimi Komisyonunca yapılacaktır.

4-Eksiltme şartnamesi mesai saatleri içinde, Özel İdare Celbi Müdürlüğü, Bayındırlık Müdürlüğü ve İl Daimi Komisyonu Kaleminde görülebilir.

5-Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin;

A)- 1977 yılına ait Ticaret veya Sanayi Odası belgesini,

B)- 306.414.-Liralık geçici teminatını,

C)- Müracaat dilekçelerine Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (b) grubundan en az bu işin keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesi, yapı araçları bildirisi, teknik personel ve kredi olanaklarını bildirir Mali durum beyannamesi ile taahhüt bildirisini bağlamak suretiyle İzmir Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları yeterlik belgesini, teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları lazımdır.

6-İsteklilerin teklif mektuplarını 22.9.1977 Perşembe günü saat 10.00'a kadar makbuz mukabili İl Daimi Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.

7-Yeterlik belgesi almak için 20.9.1977 günü mesai sonuna kadar Bayındırlık Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilan olunur.

Not: Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.

BASIN:24393-24582)

TÜRKİYE DEMİR VE ÇELİK İŞLETMELERİ İSKENDERUN DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI MÜESSESE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Müessesemiz tarafından Yurt içinden 1000'er Letre Dibrom Solüsyon ile Acdellic Solüsyon.. satınalınacaktır.

Bu işle ilgili olarak hazırlanan ihale dosyası;

1-a) İskenderun'da Müessesemiz Ticaret Müdürlüğünden,

b) Ankara'da Tunus Cad. No:63 Kavaklıdere adresindeki Tevsiat ve Koordinasyon Müessese Müdür Muavinliği Ticaret Şefliğinden,

c) İstanbul'da Cumhuriyet Cad. No:7 Doğu palas Kat: 4 Taksim Adresindeki Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri İstanbul Mümessilliğinden bedelsiz olarak temin edilebilir.

2-İhale 23/9/1977 Cuma günü saat 15.30'da Müessesemiz Satınalma Komisyonunda yapılacağından, 77-0386....... No'lu dosyayla ilgilidir, meşruhatlı kapalı teklif mektuplarının muvakkat teminatları ile birlikte aynı gün saat 14,30'a kadar ; Muhaberat Servisine tevdi edilmiş olması gerekmektedir.

3-Belirtilen gün ve saatten sonra verilen teklifler ile postada vaki gecikmeler kabul edilmeyecektir.

4-Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi olmadığından ihaleyi yapıp yapmamakta kısmen veya tamamen dilediğine yapmakta serbesttir.

BASIN: (2230 - 2226)

TEKİRDAĞ VALİLİĞİNDEN

Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün:

1-Tekirdağ-Çerkesköy Kaymakam evi (kaloriferli) inşaatı 527 sayılı Kanun gereğince 1978 yılına sari olarak 2490 sayılı Kanunun 31.nci maddesi hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2-İşin keşif bedeli (850.000,-) liradır.

3-Eksiltme Tekirdağ Hükümet Konağında Bayındırlık Müdürlüğü odasında İl İhale Komisyonunda 26 Eylül 1977 Pazartesi günü saat 15.00'de yapılacaktır.

4-Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir.

5-Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

A- (37.750.-) liralık geçici teminatını,

B- 1977 yılına ait Ticaret veya Sanayi odası belgesini,

C-Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan yapı araçları bildirisi, Sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisi, Teknik personel bildirisi, taahhüt bildirisi, işin keşif bedelinin yarısı kadar bir işi başarmış olduklarına dair iş bitirme belgesini ibraz sureti ile Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları iştirak belgesini teklif ile birlikte zarfa koymaları lazımdır.

6-İstekliler teklif mektuplarını 26. Eylül. 1977 Pazartesi günü saat 14.00'e kadar makbuz karşılığında ihale komisyonu başkanlığına vereceklerdir.

7-Eksiltmeye iştirak belgesi alınması için son müracaat 22. Eylül. 1977 Perşembe günü mesai saati sonuna kadardır.

Telgrafla müracaatlar ve postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur.

(Basın: 24224)-2167

IMF İNCE İNCE HESAP SORARKEN ERBAKAN IMF'Yİ UMURSAMAZ GÖRÜNME ÇABASINDA

HABER MERKEZİ

İkinci MC Hükümeti'nin ekonomik konularda alacağı önlemleri gözden geçirmek için Türkiye'ye gelen IMF (Uluslararası Para Fonu) Türkiye Masası Şefi Mr. Wourvard başkanlığındaki heyet, dün saat 10.30'da Maliye Bakanı Cihat Bilgehan ile görüşmüştür. Maliye Bakanı Cihat Bilgehan IMF'nin "devalüasyon"la ilgili isteklerini yalanlamaya çalışmış ve heyetin "Mutad bir konsültasyon" için geldiğini söylemiştir. Öte yandan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan dün partisinin Ankara İl Örgütü tarafından verilen iftar yemeğinde bir konuşma yapmış ve IMF ile görüşmelerin önemini gözden kaçırmaya çalışmıştır. Erbakan, "Avrupa'dan gelen heyetler gelirler, giderler. Onlar gibi çok heyetler gelip gitmiş" şeklinde konuşmuştur.

IMF HEYETİ MALİYE BAKANI İLE GÖRÜŞTÜ

IMF Türkiye Masası Şefi Mr. Wourvard başkanlığındaki heyet, dün saat 10.30'da Maliye Bakanı Cihat Bilgehan ile görüşmüştür. Bilgehan, görüşmeden sonra gazetecilerin sorularını cevaplandırırken, IMF Heyetinin teklif getirmediğini öne sürmüş, "IMF'den özel kredi çekme hakkımızı kullandırmalarını istedik" demiştir.

IMF Heyeti ile Maliye Bakanı Cihat Bilgehan arasında saat 11.00'e kadar süren görüşmeye, Hazine Genel Müdürü Sadullah Aygun de katılmıştır. Cihat Bilgehan görüşmeden sonra, gazetecilerin sorularını cevaplandırmış, IMF'nin Türkiye'nin devalüasyon yapması konusunda herhangi bir istekte bulunmadığını, hatta hiç bir öneri getirmediğini iddia etmiştir.

ERBAKAN: "İCAP EDERSE GELDİKLERİ GİBİ GİDERLER"

Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan, IMF ile resmi görüşmeler başlamadan, zamların ve devalüasyonun açıklanmasına karşı çıkmış, "Türkiye güçlü bir ülkedir. Kimseye esir olmayız. İcabederse geldikleri gibi giderler" demiştir.

Erbakan, şöyle konuşmuştur:

"-Biz lider ülke Türkiye'yiz, böyle Dünya Bankası imiş Avrupa'daki kredi müesseseleri imiş, onlar birtakım hususları Türkiye'ye dikte edecekler. Biz bunların hiç birini kabul etmeyiz. Biz milli Selamet'iz. Bu hükümetin içinde MSP olduğu müddetçe kimse bu millete devlete, milli menfaatlerimize aykırı en ufak bir hususu kabul ettirmez. Ne yapacağımızı biz planlarız. Üç-dört gün içinde hepsini açıklayacağız. Avrupa'daki heyetler gelir, giderler. Onlar gibi birçok heyet gelip gitmiştir. İcabederse bunlar da gider, milletimiz esastır."

Erbakan, Maliye Bakanlığı'nın 1977 Şubat ayında imzalaması gereken anlaşmaları imzalamadığını, bu hafta toplantılarda üç günde bu imzaları attırdığını açıklamış ve konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

" Türkiye'de Batılıların sattığı makinelerin ithalatına bağlanan bir ekonomi var. Bugüne kadar bir müstemleke ülkesi olarak hazırlanmıştır, Türkiye... Türkiye'nin ekonomik hayatı da müstemleke yapısında gelişmiştir. Türkiye'de montaj fabrikalarının sahibi iki senelik satacağı kamyonun, traktörün parasını topluyor elinde. Montaja dayalı sanayi paraları koyacak yer bulamıyor. Buna mukabil dışarıya mal satacak ihracatçılar ise fabrikaları kapatıyorlar. Urfa'daki iplik fabrikası bu kriz devresinde kapanmıştır. Bunun hesabını erken seçimi isteyenlerin hepsinden soracağız. Bu kapanan fabrikaları biz açacağız. Ötekiler de kapanmak üzere... Türkiye'yi ithalata dönük bir ülke olmaktan ihracata dönük ülke olmaya çeviriyoruz. Ekonomide öyle bir sistem getirip koyacağız ki... Akla hayale gelmeyen her şeyi düşünüp hesapladık. Avrupalılar tekstil sanayimiz karşısında dayanamıyor, onları yeniyoruz.

Yapmayın etmeyin diye boyuna kaçıyorlar. Ekonomide minderden kaçamazsın, fabrikalardaki üretimimizi yüzde 10'a kadar arttırırsak, dış ticaret açığımızı kapatırız."

MSP'NİN ÖNERİSİ

Öte yandan hükümetin MSP kanadı ile diğer ortaklar arasında da kredi sağlama konusunda görüş ayrılığı bulunmaktadır. AP ve MHP Avrupa ülkelerinden, Para Fonu ve Ortak Pazar'dan kredi bulunmasına çalışırken, MSP'lilerin İslâm ülkelerinden bunun sağlanmasını istediği bildirilmektedir.

Denktaş dün Ankara'ya geldi

ANKARA (THA)

Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denktaş, Türk hükümeti ile görüşmelerde bulunmak üzere, beraberinde Türkiye'nin Lefkoşe Büyükelçiliği maslahatgüzarı Candemir Orhon olduğu halde saat 12.50'de İstanbul üzerinden Ankara'ya gelmiştir. Denktaş, Ankara'ya varışında Esenboğa havaalanında Devlet Bakanı Seyfi Öztürk, KTFD'nin Anka Temsilcisi ve Dışişleri Bakanlığı yetkilileri tarafından karşılanmıştır.

Denktaş, havaalanında gazetecilere verdiği demeçte, "benim görüşüme göre KTFD nin bağımsızlığının ilanının zamanı gelmiştir" demiştir.

Fatih'te duvarlara yazı yazan kişilerle polis çatıştı

İSTANBUL(İSTA)-

Fatih'te Cami duvarlarına çeşitli sloganlar yazan 20-25 kişilik bir grupla, çevrede gezmekte olan 1. Şube ekipleri arasında uzun süreli silahlı çatışma olmuştur. Çatışma sırasında ölen ve yaralanan olmadığı, olaydan sonra duvarlara yazı yazmak isteyen topluluğunda çeşitli yönlere doğru kaçtıkları öğrenilmiştir.

İşçi emeklilerinin farklarının bayramdan önce ödenmesi istendi

ANKARA (A.A)

CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekili Hayrettin Uysal "işçi emeklileri ile dul ve yetimlerinin maaş farklarının Ramazan Bayramından önce ödenmesini" istemiştir.

Uysal, konuyla ilgili olarak dün verdiği demeçte, hayat pahalılığının her geçen gün arttığını bildirmiştir.

Üniversiteye giriş sınavlarının sonuçları adaylara gönderilmeye başlandı

ANKARA (THA)

Üniversiteye giriş seçme sınavı sonuçları adayların adreslerine gönderilmeye başlanmıştır.

Üniversitelerarası öğrenci seçme ve yerleştirme merkezi başkan yardımcısı Mustafa Ökten, dün yaptığı açıklamada, sınav sonuç belgesini postalama işleminin 12 Eylül'e kadar tamamlanacağını ifade etmiştir.

CHP'li Köylüoğlu mahkumlara işkence yapıldığını söyledi

ANKARA (THA) -

CHP Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu dün Başbakan Süleyman Demirel'e bir telgraf göndererek cezaevlerinde mahkumlara işkence yapıldığını belirtmiş, son bir yıl içinde Adana ve Sivas cezaevlerinde birer mahkumun öldürüldüğünü söylemiştir.

ZAYİ

Aydın Askerlik Şube Başkanlığınca, iç hizmet kanununa göre verilen 28-534-006/3 numaralı sağlık muayene fişimi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

İbrahim İZMİT

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI OKULİÇİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1-Aşağıda cinsi miktarı, muhammen bedeli ve geçici teminatı yazılı spor malzemeleri 2490 sayılı kanunun 31. maddesine göre kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2-Şartnameler mesai saatleri içerisinde Genel Müdürlüğümüzden 50.-TL. karşılığında teslim edilecektir.

3-Eksiltme 3 Ekim 1977 günü saat 14.00 de Genel Müdürlüğümüz 209 nolu odada yapılacaktır.

4-İsteklilerin kanuna uygun şekilde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar makbuz karşılığı Genel Müdürlüğümüze vermeleri gerekmektedir. Postadaki vaki geçikmeler ve telgrafla müracaaatlar kabul edilmez.

5-Satın alınacak bu malzemeler toptan veya ayrı ayrı ihale edilebilir.

İlan olunur.

MALZEMENİN CİNSİ:	MİKTARI:	MUHAMMEN BEDELİ:	GEÇİCİ TEMİNATI (TL)
Cimnastik Kasası	500 adet	1.000.000.-	43.750.-
Mini Cimnastik kasası	500 "	500.000.-	23.750.-
Yüksek Atl. Sehpası	200 çift	150.000.-	8.750.-
Voleybol Dikmesi	500 "	450.000.-	21.750.-
Mini Vo. "	1000 "	400.000.-	19.750.-
Voleybol Filesi	1000 adet	300.000.-	15.750.-
" Topu	1600 "	280.000.-	14.950.-
Masa Tenisi Masası	1500 "	6.000.000.-	193.750.-
Gülle 4 kg	400 "	30.000.-	2.250.-
" 6.250 kg.	400 "	34.000.-	2.550.-
Disk 1 kg.	7000 adet	87.500.-	5.625.-
Gülle 2,5 kg.	500 "	25.000.-	1.875.-
Engel	1000 "	400.000.-	19.750.-
Sırıkla Yük. Atl. Minderi	30 takım	1.350.000.-	54.250.-
		11.006.500.-	428.500.-

KAMULAŞTIRMA İLANI KARAYOLLARI İSTANBUL ÇEVRE YOLU VE BOĞAZ GEÇİŞİ 17.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Yeniden yapılacak İstanbul Çevre Yolu ve Boğaz Geçişi güzergahına rastlaması dolayısıyla Uzunçayır-Söğütlüçeşme arası Acıbadem Demiryolu üstgeçiti köprüsünde KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ adına kamulaştırılan taşınmaz mallara Kadıköy İlçesi kamulaştırma kıymet takdir komisyonu tarafından takdir edilen kıymetleri ve alakalıların adlarını belirten takdiri kıymet cetvelleri özeti aşağıda çıkarılmıştır.

Tapuya kayıtlı taşınmaz malların kamulaştırma bedelleri, maliklerinin tapu dairelerinde ferağ takriri vermelerini müteakip kendilerine ödenecektir. Diğerleri hakkında gerekli kanuni işlemler yapılacaktır.

Dava vukuunda husumetin KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE tevcihi icabeder.

İlgililere tebliğ makamına kaim olmak üzere 6830 sayılı kanunun 13 ncü maddesi gereğince ilan olunur.

İLÇESİ: Kadıköy (Rasimpaşa ve Hasanpaşa Mah.) Plan 8/5-C

Sıra No.	Pafta No.	Ada No.	Parsel No.	Sahibinin Adı Soyadı	Kamulaştırma Cinsi ve M2 si.	Kamulaştırma bedeli
1	47	218	1	Edgar Hinzel	Arsa 28.00	33.600.00 TL.
					Müt. Cüz.	6.000.00 TL.
2	88	234	2	Ethem	Arsa 44.00	52.800.00 TL.
					Müt. Cüz.	20.000.00 TL.

(Basın: 23229) - 2046

GAYRİMENKUL AÇIK ARTIRMA İLANI GAZİOSMANPAŞA İCRA MEMURLUĞUNDAN

Dosya No:1974/473 Ta.

Bir borçtan dolayı tapunun Gaziosmanpaşa Küçükköy Poligon mevkiinde vaki 3 pafta, 3859 parsel sayılı gayrimenkulün satılarak paraya çevrilmesine karar verilmiştir.

1- TAPU KAYDI: Gaziosmanpaşa Tapu Sicil Muhafızlığının dosya arasında bulunan 29.8.974 gün ve Yev: 2549 sayılı yazısından: Gaziosmanpaşa Küçükköy Poligon mevkiinde vaki 3 pafta, 3859 parsel sayılı 240.00 M2. miktarlı arsanın tamamının Hakkıoğlu Ahmet Özyurt adına kayıtlı olduğu ve üzerinde çeşitli hacizler bulunduğu, anlaşılmıştır.

2- IMAR DURUMU: Küçükköy Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünün dosya arasında bulunan 22.7.1975 gün ve 3384 sayılı imar durumundan: Bu parselin iskân sahasında bulunduğu ve (İmar planı tatbikatına geçildiğinde geçersiz olacak) kayıtlı bu imar durumuna göre;

1) Arsada meyil bulunması halinde kotlandırılması için Belediye'ye müracaat edilmesi,

2) Yoldan çekmelerin parsel sınırına dik alınması,

3) Çıkma ve teşekkülatın çevreye uygun yapılması,

4) Kanal varsa, kanal bağlantısının vaziyet planında gösterilmesi,

5) Yoldan çekmelerin, kamu yararına kullanılması için Tapudan terk edeceğine dair Noterden taahhüt senedi getirilmesi,

6) İmar durumu verilecek parselin sağındaki ve solundaki parsellerin yoldan çekmeleri istikamete uyularak yapılmış incelemeyle uygun görülürse, yeni parselin yoldan çekme miktarının istikamete uyularak verilebileceği,

7) Proje tasdikinde röperli krokinin de getirilmesi, kayıt ve şartları ile, yoldan 5.00 metre çekilerek, en çok 6.50 metre yükseklikte, en az 3.25 metre arka bahçe bırakılarak, % 33 meyilli çatı, çevresi gibi saçak parabet yapılarak, bitişik nizamda inşaata müsait olduğu, anlaşılmıştır.

3- TAŞINMAZIN BU GÜNKÜ DURUMU: Bir borçtan dolayı satılması istenen taşınmaz, Karadeniz Mahallesinin Eski Edirne Asfaltı üzerinde ve poligon mevkiinde olup bu parsel üzerinde eski 162 ve yeni 168 kapı no:sunu taşıyan, iki katlı, tuğla yığma kargir bir bina bulunmaktadır. Kapısı üzerinde (A.Özyurt K.) yazılı bu binanın zemin katı ön kısmında bir büyük dükkan, arka kısmında bir ufak mesken, gerisindeki kısmı bodrumunda bir ufak daire ve birinci katında da tek bir daire bulunmaktadır. Binanın zemin katındaki dükkânın yanında ayrıca bir de küçük yazıhane bulunmaktadır.

Binanın, cephesi, zemin katta mermer kaplıdır. Üst katlar çimento sıvalıdır. Sokaktan çift kanatlı, camlı bir demir kapı ile duvarları 70 santim kadar yükseklikte mermer kaplanmış ve zemini çini döşeli bir koridora girilmektedir. Bu koridorun ilerisinde solda, dükkânların arkasına gelen ve 2 oda, mutfak, tuvaletli ve balkonlu 1 no:lu daireye girilmektedir. 21 basamak merdivenle çıkılan üst katta bir hol, bir salon, 2 oda ve ayrıca geride diğer bir oda, balkonlu bir mutfak, duşlu bir yıkanma yeri ve alafurka bir tuvaletten ibaret bir mesken bulunmaktadır. Bu katta döşemeler ahşap ve servis kısımları ise mozayik karodur, Bu katın merdiven sahanlığından üst kata çıkılan merdiven vardır. Üst kattaki dairenin ön kısmı balkonludur. Bodrum kattaki daireye arkadan girilmektedir. Burası bir hol, üç oda, bir mutfak, bir tuvalet ve bir yıkanma yerinden ibarettir. Dükkânın önünde demir doğrama camekan bulunmaktadır. Bina 12.00 X 12.00 metre eb'adında olup terkos ve elektriği vardır.

4- TAŞINMAZIN HUDUDU VE ALANI: Taşınmazın hududu, plânı gibi ve alanı da Tapu kaydındaki gibi, görünmektedir.

5- TAŞINMAZIN DEĞERİ: Taşınmazın bulunduğu mevki, vaziyeti hazırası ve evsafı ile bu yerde yeni bir inşaat yapılması halinde bu inşaatın tabi olacağı imar ve inşaat şartları nazarı itibara alınıp gayrimenkulün benzeri emlâkin bu günkü alım ve satım rayici de göz önünde tutuldukta, gayrimenkulün bu hâlile bu günkü değeri: (240.000) İkiyüzkırkbin TL.sı muhammen kıymetindedir.

Satış Şartları:

1- Satış 14/10/1977 günü saat 12'den 12.30'a kadar Gaziosmanpaşa İcra Dairesinde açık arttırma suretiyle yapılacaktır. Bu arttırmada tahmin edilen kıymetin % 75'ni ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları mecmuunu ve satış masraflarını geçmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle 24/10/1977 günü aynı yerde saat 12-12.30'da, ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartiyle en çok artırana ihale olunur.

2- Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin % 10'u nisbetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Satış peşin para iledir, alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir.. Dellâliye resmi ihale pulu, tapu harc ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3- İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (+) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddilarını dayanağı belgeler ile onbeş gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır, aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariçbırakılacaklardır.

4- Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflâs Kanununun 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve % 10 faizden alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5- Şartname, ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.

6- Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak isteyenlerin 1974-473 ta. sayılı dosya numarasiyle memurluğumuza başvurmaları ilân olunur.

(+) İlgililer tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir.

Basın (7267-2229)

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ I. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Aşağıda keşif bedeli, ihale gün ve saati, geçici teminatı ve belge müracaat son günü yazılı iş, 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur. Bu işe ait ihale dosyası İstanbul-Küçükyalı'da I. Bölge Müdürlüğünde görülebilir.

İstekliler en geç belge müracaat son günü saat 17.30'a kadar Bölge Müdürlüğüne dilekçe ile müracaatla, kira ile Müdürlüğümüz emrinde çalıştıracakları taşıtı Bölge Müdürlüğünde veya Müdürlüğün göstereceği yerlerde muayene ettirerek bu işe ait yeterlik belgesi almaları lazımdır. İhaleye girecek lerin yeterlik belgeleri ile birlikte geçici teminat, (teminat banka mektubu ise selahiyetli kişilerin imzaları tasdikli olacak ve banka limiti yazılacak) aslı veya noterden tasdikli 1977 yılı Ticaret ve Sanayi Odası vesikası veya esnaf belgesi veya şoförler cemiyetinden belge, vekaleten ihaleye girecekle rin vekaletnamelerini, istekli bir ortaklık olduğu takdirde bu belgelerine ilaveten şirketin imza sirküleri veya vekaletnamesini (Fotokopi kabul edilmez) ve şirketin birinci ilanımızdan sonra alınmış hali faaliyet belgelerini havil usulüne uygun olarak 2490 sayılı kanun gereğince hazırlayacakları teklif mektuplarını en geç ihale saatinden bir saat önce Komisyon Başkanlığına vermeleri lazımdır. Postadaki gecikmeler nazari itibare alınmaz.

Duyurulur.

Not: Taşıt, ticari ruhsatı haiz ve ihaleye giren şahsın olacaktır.

İşin Cinsi	Keşif Bedeli TL	Geçici Teminatı	İhale Gün ve Saati	Belge Mür. Son Günü
Hanlı-Hendek-4. Bölge Hd. -Hanlı ay. -Alifuatpaşa, (Hanlı-Hendek) ay. -Adapazarı yollarının bitümlü sıcak karışım kaplama inşaatı kontrolluk hizmetlerinin görülmesi için 1 ad. 20 kişilik minibüs kiralanması işi.	222 000.-	12 350.-	21 Eylül 1977 Çarşamba 11.-	19.9.1977

(Basın: 23781) Po: 2179

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış, Program
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
06.30 Bölgesel Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.07 Bölgesel Yayın
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.21 Bölgesel Yayın
11.00 Kısa Haberler
11.01 Çocuk Bahçesi
11.16 Serap Mutlu'dan Şarkılar
11.30 Gözde Eserler
11.45 Atilla İçli'den Türküler
12.00 Bölge Haberleri
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklamlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
13.30 Bölgesel Yayın
14.32 Bölge Ozanları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sözlerle Birlikte
16.00 Bölge Haberleri
16.05 Bedri Karadağ'dan Şarkılar
16.25 Türküler
16.45 Çocuk Bahçesi
17.02 Akşama Doğru
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Nihat Mercanlı'dan Türküler
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Haberler
21.30 Samime Sanay'dan Şarkılar
21.45 İsmet Akyol'dan Türküler
22.00 Kısa Haberler
22.02 Bölgesel Yayın
23.00 Haberler
23.10 Amatör Topluluklar
23.55 Türküler
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Konseri
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Haberler
09.15 Hafif Müzik
09.30 Türküler
09.45 Çarşambanın Melodileri
10.15 Şarkılar
10.30 Türküler Geçidi
10.50 Şarkılar
11.10 Sevilen Eserler
11.30 Türküler
11.45 Şarkılar
12.00 Hafif Müzik
12.20 Şarkılar
12.40 Türkülerin Dili
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Şarkılar
14.00 Türküler
14.15 Tarih Defteri
14.35 Şarkılar
15.00 Türküler
15.20 Klasik Batı Müziği
15.40 Şarkılar
16.00 Türküler Geçidi
16.20 Arkası Yarın
16.40 Şarkılar
17.00 Konser Saati
18.00 Antlar-Renkler Ülkesinden
18.30 Yurttan Sesler
19.00 Haberler
19.30 Oyun Havaları
19.45 Erkekler Faslı
20.15 Hafif Müzik
20.45 Şarkılar
21.00 Türküler
21.15 Sanat Dergisi
21.45 Saz Eserleri
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Hafif Müzik
23.15 Bir Romanımız Var
23.30 Haberler
23.35 Solistlerden Seçmeler
23.35 Program, Kapanış

TELEVİZYON

18.40 BALARISI

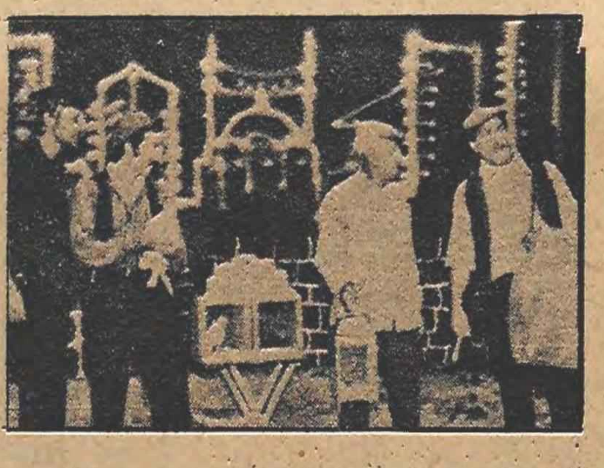
Dizi filmin bugünkü bölümünde, annesini aramaya devam eden Balarısı Tombik Peygamber Devesi ve çocuklarıyla dost olur. Peygamber Devesi'nin çocuklarını düşmanları kertenkele öldürür. Peygamber Devesi, Tombik'in yardımı ile çocuklarının intikamını alır, fakat ölür. Balarısı Tombik, annesini aramaya devam edecektir.

19.00 İFTAR PROGRAMI

Ramazan dolayısıyla hazırlanan bugünkü iftar programında, Nihat Ulu, Kur'an-ı Kerim'in Ali İmran Sûresi'nin 15 - 20. ayetlerini okuyor ve ayetlerin Türkçe açıklamasını Süleyman Arabulan yapıyor. Programın dini bilgiler köşesinde H. Şakir Sancaktar Hac konusundaki sohbetine devam ediyor. Ankara Radyosu saz sanatçılarının sunacağı dini müzikten sonra çeşitli illere ait iftar anonsları verilecek ve iftar sofraları görüntüleriyle verilen iftar duasından sonra bugünkü iftar programı sona eriyor.

20.00 HABERLER

20.40 ORTA OYUNU
(Kambur Damat)

İzmir Televizyonunca hazırlanan bu programda KAMBUR DAMAT adlı oyun yayınlanacak. Ortaoyununun Pişekâr-ı Mustafa Şatır, Kavuslusu ise Feze Zerengil, taklitlerde Sedat Demir, Kemal Ergün, Yavuz Ün, Semiramis Ün yer alıyor.

21.30 ANKARA
(Bir Güneş Battı)

Dokuz bölümden oluşan ANKARA adlı belgesel dizi programın BİR GÜNEŞ BATTI adını taşıyan beşinci bölümünde, Cumhuriyetin Onuncu Yıldönümü törenlerinden başlayarak, Atatürk'ün ölümüne kadar, gerek ülkeyi, gerekse başkenti ilgilendiren önemli olaylar ve gelişmeler konu ediliyor. Özellikle lakâp ve ünvanların kaldırılışı, soyadı ve kadın hakları ile ilgili yasaların kabulü, Devlet Hava Yolları'nın kuruluşu, Çubuk Barajı'nın açılışı, başkentin yeni okul ve fakülteleri - nin yapım çalışmaları ile İsmet İnönü'nün istifası ve Celal Bayar'ın başbakanlığa atanışı sergileniyor.

22.00 SES ve SAZ
DÜNYAMIZDAN

İzmir Televizyonunca hazırlanan ve İdil Öztamer'in sunduğu Klasik Türk Müziği ve Örnekleri adlı programın ikinci bölümü yayınlanacak. Programa Bekir Sıtkı Sezgin konuk olarak katılıyor ve Yılmaz Yüksel yönetimindeki İzmir Radyosu Türk Sanat Müziği Korosu şu eserleri sunuyor: Zekai Dede'nin hicazkâr nakış bestesi: Hicr-i lebinde yarın bii dilki oldu nahoş, Küçük İmam Mehmet Ağa'nın Suzinak Murabba Bestesi: Ruz-i şeb ah eylemekten çak-i çak oldum.

22.30 GÜNE BAKIŞ

TV HABERLERİ

Çağdaş gazetecilik ve Televizyon

TV dünyanın bir numaralı kitle haberleşme aracı olalı beri "gazetecilik" kavramı da derin değişikliklere uğradı. O güne kadar bir ya da iki fotoğraf ve uzun ya da kısa bir yazı ile olup bitenleri okuyucularına duyurmayı hedefleyen gazeteler birdenbire "açıkta" kaldılar.

İlkin saate karşı yarışta yenik düştükleri için açıkta kaldılar. Sözgelimi bugün olup bitenler akşama kadar derleniyor, yazılıyor diziliyor, fotoğraflanıyor gece basılıyor ve yarın sabah okuyuculara sunuluyor. Oysa çağdaş teknikle donatılmış TV yayıncılığı olayları bu hızdan çok daha kısa sürede, kimi zaman sıcağı sıcağına okuyuculara (seyircilere) aktarabiliyor.

Sonra "etkinlik" açısından yaya kaldığı için, gazeteler açıkta kaldı. Hareketsiz bir iki fotoğraf ve bir yazıdan ibaret bir haber yerine, TV sesiyle, hareketli resimleriyle ve hatta etkiyi arttırıcı effect'lerle gazeteleri birkaç tur geride bırakır oldu.

Örnekler çoğaltılabilir. Gazetecilik bu gelişmeler karşısında kendine çeki düzen vermek, yeniden örgütlenmek, tekniğin şaşırtıcı ve fakat büyük parasal olanaklar gerektiren yardımına başvurmak zorunda kaldı. Günboyu aralıksız baskı yapmak, haberleri, "en kısa" sürede okuyucuya iletebilmek için çılgın bir hızla çalışmak, TV kameralarının ulaşamayacağı alanlara yönelmek, vb...

Yarış şimdilik olanca kıyıcılığıyla sürüyor. Ama her geçen gün gerileyen gazetecilik oluyor, ilerleyen ve daha da daha da etkin, cazip ve önemli hale gelen TV.

Bu evrensel gerçek gelip Türkiye'de tıkanıveriyor ama. Bugün canlı görüntülerine, özgün sesleriyle olup biteni duyurmasına rağmen TV haberleri geniş halk yığınlarının "haberleşme" ihtiyacına cevap vermiyor. Gazeteler çok önemli nitel değişimler geçirmedikleri halde varlıklarını koruyabiliyorlar.

Neden?

Sorunun cevabı uzun araştırmaları gerektirmiyor. Bir örnek, birkaç gözlem yeterli. MC döneminden bu yana TV'nin habercilik anlayışına hakim olan çizgi nedir? Öncelikle kuru ve resmi bir habercilik. Olayların perde arkasına eğilmeyen, dahası, gerçeği yansıtmayı değil sade suya tirit resmi demeçleri iletmeyi habercilik sayan bir anlayış.

Tersi bir örnek sözünü ettiğimiz "geriliği" olanca çıplaklığı ile açığa ve seyircilerin bilincine çıkardı. Demirel'in İstanbul'da yaptığı son basın toplantısında, Başbakan, ekrandan yurttaşların gözünün içine baka baka "Ne kuyruğu? Kuyruk nerde? Kuyruk yok? Tüp gaz mı? Tüp gaz sıkıntısı yok. İhtiyacı olan bana gelsin. Tüp gaz yeteri kadar var" diye yalan söyledi. Aynı anda TV kameraları İstanbul da uzayıp giden kuyrukları ekrana getiriverdiler.

Olay bu kadar. TV'nin çağdaş gazetecilik anlayışına bir nebze yaklaşabilmişliğini gösteren bir örnek sadece. Sanıyoruz MC-vizyon'da nasılsa hâlâ görev başında kalabilmiş sayıları çok sınırlı ilerici, çağdaş TV gazeteciliğinden haberdar elemanın ortaya koyduğu bu çarpıcı örnek çok şeyi açıklamaya yeterli. Ama kırk yılda, keçi boynuzu misali böyle çağdaş TV haberciliği örneği göreceğiz diye saatler boyu ekran başında dikilip kalmak mümkün mü?

TRT'nin TV'sini bu açıdan yargılayınca Türkiye'de gazeteciliğin hâlâ en geçerli kitle haberleşme aracı olmasına şaşmak mümkün değil.

BULMACA

SOLDAN SAĞA. 1-Kiralara güç yetiremiyen yoksul halkımızın kurduğu derme çatma konut - İlave. 2-Aza- Paylama. 3-İlin en yüksek mülki amiri-İyi, güzel- Rüzgar. 4-Unsur, öğe-Su (eski dilde)-Ordunun bir bölümünün kısa adı. 5 - Asya'da bir devlet-Kanun. 6-Litrenin kısa yazılışı-TERSİ, Esas-Meydan. 7-1 Mayıs'ta öldürülen şehitlerden biri. 8- Emperyalist büyük bir devletin başkanı. (okunuş)-Bir hayvan.

YUKARDAN AŞAĞI. 1 - Türkiye'de hiç mi hiç olmayan. 2-İl. 3 -Koyun tüccarı-TERSİ, Radyumun simgesi. 4-Yapım, üretim. 5-TERSİ, Beyaz-Satın alacak olan. 6-Halk şairi-Limonluk. 7-At ayakkabısı-Sevgili. 8-Adı türkülere geçen köprü-Dumanın bıraktığı. 9-TERSİ, Lütesyumun simgesi-Sinir 10-Dünyanın uydusu- Araç. 11-En yüce değer - İran Türklerinde "ağa.". 12-Kılıçtan korunmakta kullanılan ilkel silâh.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1										■		
2				■								
3					■				■			
4							■			■		
5						■					■	
6			■					■				
7		■										■
8							■		■			

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA. 1-Senegal-Olay. 2-Al-Vali-Yalı. 3-Gecekondu-Al. 4 - Umut-Yine. 5-Er - Esin - maN. 6-Ahlat-Tas. 7-Ok Ata-Tariş. 8-Karpit- Amele.

YUKARIDAN AŞAĞI. 1-Sagu-Tok. 2-Eleme- kA. 3-Cura. 4-Evet-Hap. 5 - Gak-Elti. 6-Alo-Saat. 7 - Linyit. 8-Din-Ta. 9-Oyun Tam. 10-La-Emare. 11-Ala Asil. 12-Yılan-şE.

DEVLET MEMURLARININ SENDİKALAŞMASI

Yazan: İbrahim Özden KABOĞLU

Kamu görevlilerinin örgütlenme hakkı var mı?

En başta öğretmenler ve teknik elemanlar olmak üzere, kamu personeli, başka bir deyişle memur kesimi, yıllardan beri, "grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı" için mücadele veriyor. Memurların, en demokratik hakları olan örgütlenme ve sendikalaşma hakkı, 1971 faşist döneminde ellerinden tümüyle alındı; memur sendikaları kapatıldı. Böylece, toplumumuzun çok geniş bir emekçi kesimi en temel demokratik hakkından mahrum edildi. Memur örgütlenmesi mücadelesi sürerken, ve memurların sendikalaşması konusu tartışılırken, "Devlet Memurlarının Sendikalaşması" ile ilgili bilimsel bir araştırmayı, bu konudaki eylem ve çabalara ışık tutması bakımından sunuyoruz.

Kamu görevlilerinin örgütlenme hakkı var mı?

Liberal devletteki siyasal demokrasi, sosyal ve ekonomik demokrasiyle tamamlanmaktadır. Liberal devlet anlayışının terkiyle devletin faaliyet alanı genişlemiş, kamu hizmetleri artmıştır. Gelişmelerden kamu örgütleri de etkilenmiş, kamu yönetimi anlayışı değişmiştir. Özellikle örgütlenme hakkının tanınmasıyla, memurun geleneksel tanımındaki tek yanlılıktan uzaklaşılabilmiştir.

Kamu görevlilerinin statüleri konusunda, gerek uygulamada ve gerekse öğretide, dünden bugüne, büyük aşamalar kaydedilmiştir.

Geleneksel anlayış

Geleneksel anlayış, memuru, statü hukukuna göre çalışmayı kabul eden kimse olarak niteler. Yasa, tüzük ve yönetmeliklerle ücreti ve çalışma koşulları önceden belirlenmiş olan alanlarda görev almak isteyen ve bu statüyü benimseyen kişiler, bu durum çerçevesi içinde çalışırlar. Bu ilişki düzeni devletle memur arasında herhangi bir biçimde tartışma ve pazarlık konusu yapılamaz. Bu anlayış, kamu hizmeti görevlilerinin statülerinin tek yanlı olarak belirlenmesini öngörür; bu gurubun örgütleneceği esasına dayanır.

Geleneksel görüşe göre, her şeyden önce, devletle memur arasındaki ilişki, özel işverenle işçisi arasındaki ilişkiden farklıdır. İşverenle işçi ayrı ayrı çıkar sınıflarını oluşturur, farklı çıkarları temsil eder. Oysa kamu görevlisiyle devlet ayrı ayrı çıkar gurupları değildir. Devlet kamu çıkarı amacı izliyor, memur ise onun bir aracı oluyor... Ayni çıkara sahip olma, kamu hizmeti görevlisinin devlete karşı örgütlenmesinin anlamını ortadan kaldırır.

Bu belirtilenlere şunları da ekleyelim: Bu anlayışa göre, Devlet en yüksek otoritenin kaynağıdır; otorite bütündür, hiç bir gerekçe ile zedelenemez ve parçalanamaz. Kamu görevlilerinin örgütlenmeleri, kamu otoritesinin karşısına çıkmaları sonucunu doğurur. Bu hiyerarşi kavramıyla da çelişir. Esasen kamu çıkarı ve kamu hizmetlerinin sürekliliği nitelikleri de, bu hizmetleri kesintiye uğratacak örgütlenme hakkının tanınmasına engeldir.

Örgütlenmeyi savunan görüş

Geleneksel anlayışın ve uygulamanın geçerli olduğu zamanlarda, kamu görevlisi, bütün yaşamını, varlığını verdiği, geleceğini bağladığı idare örgütü içinde, önceden düşünüp kararlaştırdığı bir sözleşmenin korumasından yoksundu. Kısacası o, yasalarla düzenlenmiş duruma giren, belli güvence ve haklara karşılık, borç ve ödevleri bulunan, idarî yapı içinde kaynaşmış, kendisi hakkında alınan kararlara boyun eğme durumundaolan bir kişi idi.

Olaylar, kamu görevlilerinin statüter durumuyla ilgili bu düzenleme biçiminin, gerçeklere uymadığını gösterdi. Siyasal iktidarı elinde bulunduran partilerin arkasındaki sınıfsal gerçek, memurlar hakkında objektif düzenlemelere gidilmesini önlüyordu. Bu gerçekler karşısında yasaklar daha fazla süremezdi. Nitekim bürokratik yapının, kısmen olsa bile, demokratikleşebilmesi için, düşünce alanında ve eylemde, güçlü mücadeleler verilmiştir.

Geleneksel uygulama ve bundan kaynaklanan düşünceler, sağlam gerekçelerle eleştirilmişlerdir: işçi haklarının memurlara da tanınmasından doğacak sakıncalar ve kamu yararına aykırılık savı, abartılmaktadır. Eğer halkın huzur ve güvenini bozmama uğruna memurlar örgütlenme hakkından yoksun bırakılıyorsa, ayni olasılık işçiler için de sözkonusudur. Kamu yararına aykırılık savına gelince, büyük bir kütleyi oluşturan memurların bu hakkı kullanmalarını ellerinden alarak, katlanılması güç koşullara sürüklemek de kamu yararına aykırılıktır.

Kamu görevlilerinin örgütlenmesinin hiyerarşik düzenle bağdaşmayacağı savı da doğru değildir. Çünkü burada kişisel olmayan kollektif iradeler karşı karşıya gelmektedir. Memurların örgütlenmesinde asıl nedenin ekonomik olduğu unutulmamalıdır. Sorun şöyle ortaya konmuştur: Tüm yurttaşların karşısında devlet, yasa koyan, ulusal egemenliği temsil eden üstün bir kurumdur. Genel üretim alanında işçi-işveren ilişkisini devlet düzenler; kendi memurlarıyla olan ilişkisinde ise, devletin bir özelliği daha var: Memur denen işçinin işvereni olmak.

Geçen yüzyıl ortalarında özellikle Devrimci Sendikacılık akımı, memurun devletle olan bu ilişkisini ele almıştır: kamu görevlisinin idarenin elinde, ve kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde ruhsuz herhangi bir araç olmadığını kanıtlamaya çalışmıştır. Böylece Devrimci Sendikacılık, genel iş hayatı için düşündüğünün tıpkısını, kamu hizmetlerinin örgütlenişi ve yönetsel yapı için önermiştir. Memur, kendi emeğinin ürünü olan kamu hizmeti üzerinde söz sahibi olmalıdır. Bir yurttaş bir işçi olarak memur, daha uygun iş koşulları istemek, hizmetin düzenlenmesine katılmak, mesleksel yönden örgütlenerek güncel ve gelecekteki çıkarlarını korumak...gibi konularda, işveren idare ile tartışmaya girişmek hakkını kazanmalıdır. Siyasal sistemin demokratikliği yanında, yönetimin monarşik yapısının sürmesi kabul edilemez.

Memur örgütlenmesi ve uygulamadaki gelişmeler

Uygulamada, çalışanların kendi çıkarlarını korumak üzere bir araya gelmeleri, ve işverenin karşısına bazı isteklerle çıkmaları, her zaman tereddüt konusu olmuştur. İşveren devlet oldukça, bu duraksama daha da artmıştır. Öte yandan, kamu görevlilerinin işçiler gibi biraraya gelmeleri ve işveren durumunda bulunan devlete karşı ortak çıkarlarını korumak üzere birleşmeleri daha büyük tepkiler doğurmuştur. Anılan nedenlerle, çalışanların ortak yararlarını korumak için işverenlere karşı örgütlenme eylemi, daha çok işçiler arasında görülmüş ve gelişmiştir. İşçiler, içinde örgütlendikleri sendikalarla güçlü mücadeleler vermişlerdir. Memurların ise, çalışan kişiler olarak, örgütlenerek savaşım verebilip veremeyecekleri sorunu, uzun zaman boşlukta kalmıştır.

Bütün bunlara karşın, gelişme, kısmen de olsa, Devrimci Sendikacılığın önerilerinin benimsenmesi doğrultusunda olmuştur. Devletin bürokratik yapısının demokratikleşmeye yönelmesiyle, memur statüsü önemli bir evrim geçirmiş, kamu görevlileri birtakım demokratik haklara kavuşmuştur.

Mesleksel amaçlarla birleşme, sendika kurma, toplu sözleşme ve grev hakları, kamu görevlilerinin örgütlenme hakkının Anayasaların ekonomik ve sosyal haklar arasında yer almasıyla, sağlam güvencelere bağlanmıştır. Böylece, kamu görevlisi statüsünde, özgürlüğü sınırlayan ve eşitliği kaldıran anti demokratik ilkeler, kısmen giderilmiş oldu.

Şimdilerde kamu görevlilerine işçilerinkine tamamen eşit statü tanınması istenmektedir.

Neden sendika?

Kamu görevlilerinin örgütlenme hakkından amacımız, sendikal örgütlenmedir. Çünkü asıl mesleksel ve sınıfsal savaşım sendikalar içinde, bu örgütlenme şeklinin tanıdığı haklar sayesinde gerçekleşebilmiştir. Neden sendikalar olmuştur birleşme ve dayanışmanın gelişme alanı? Sendikal örgüt nedir? Niçin dernekler benimsenmemektedir?

Sendika, çalışanlarca, üyelerinin özgürlüklerini, hak ve çıkarlarını (ekonomik, mesleksel, toplumsal, kültürel) sağlamak, korumak, ve geliştirmek için kurulan bir örgüttür. Dernek ise, belli bir ideal amacın gerçekleştirilmesi ya da izlenmesi için örgütlenmiş bir insan topluluğudur.

Aslında örgütlenme, ilkin dernekleşmeyle başlamıştır; fakat sendikacılığın gelişmesi, dernekleri ikincil duruma getirmiştir. İki örgüt biçimi arasında benzerlikler bulunmakla birlikte, -ülkelerin hukuk düzenlerine göre değişiklik göstermesine karşın- aralarında önemli farklar vardır: kazanç paylaşma amacı taşımayan, özel hukuk tüzel kişileri olan sendikalar, bu hukuksal nitelikleriyle, derneklere çok benzer. Ancak, sosyal ve ekonomik amaçları da içermekle birlikte, dernekler, kişilerin hak ve ödevleriyle ilgilidir ve toplanmanın olgunlaşmış şeklidir. Sendikalar ise, mesleksel açıdan örgütlenmeyi ifade ettiğinden, bireylerin sosyal ve ekonomik hak ve ilişkileri arasında yer alır.

İkinci olarak, derneklerin yetkileri dar olup, üçüncü kişilere karşı üyelerini tam yetki ile temsil etme olanakları yoktur. Oysa sendikalar, üyeleri adına yargı mercileri önünde taraf olmaya, üçüncü kişilerle sözleşme yapmaya, ve ayrıca amaçlarını gerçekleştirmek için mal edinmeye yetkilidir.

Belirtilenlere bağlı olarak, bu iki örgüt biçimi arasında asıl fark, amaca varmada kullanabildikleri araçlarda belirmektedir. Dernekler amaçlarını gerçekleştirebilmek için toplantılar, yürüyüşler, yayınlar yapar ve bildiri yayınlarlar. İsteklerini gerçekleştirmede kullanabilecekleri başkaca yasal ve zorlama olanakları bulunmamaktadır. Sendikalara gelince, grev ve toplu sözleşme haklarıyla etkili bir biçimde mücadele edebilmektedirler.

YARIN: Dünyadan örnekler

İstanbul Süt Endüstrisi Kurumunda grev sürüyor

İzmir Süt Endüstrisi Kurumunda da uyuşmazlığa gidildi

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Gıda-İş Sendikasının İstanbul Süt Endüstrisi Kurumunda başlatmış olduğu grev devam ederken, İzmir Süt Endüstrisi Kurumunda da uyuşmazlığa girilmiştir.

Türkiye Gıda İş Sendikası yetkililerinden alınan bilgilere göre, İstanbul Süt Endüstrisi Kurumunda grev devam etmekte iken, işveren içerde kalan malların ve sütlerin bozulmaması için dışardan işçi getirilip bu malların dışarı çıkarılması ve kendilerine ait diğer fabrikalarda işlenmesini temin için Bakırköy İş Mahkemesine başvurmuş, mahkeme başvuruyu reddetmiştir. Daha sonra işveren avukatının redde yapmış olduğu itirazı Mahkeme yeniden incelemiş ve bu kez kesinlikle reddettiğini açıklamıştır.

Öte yandan, Türkiye Gıda-İş Sendikası, İzmir'de kurulu Süt Endüstrisi Kurumu'nda da görüşmelerde anlaşmaya varamamış ve uyuşmazlığa düşmüştür. Bu arada Gıda İş Sendikası Adana'da kurulu Süt Endüstrisi Kurumunda da sözleşme süresi bittiği için, eski sözleşmeler feshedilmiş yeni toplu iş sözleşmesi için çağrıda bulunmuştur.

Mardin çimento' da grev kararı alındı

(MARDİN-THA)

Mardin Çimento Fabrikasında çalışan ve Çimse-İş Sendikasına üye 600 işçinin grev kararı aldığı bildirilmiştir.

İki aydan beri işverenle toplu iş sözleşmesi görüşmelerine oturan Çimse-İş Sendikası yöneticileri bir sonuç alamayınca, grev kararı almışlardır. Konu ile ilgili bir açıklama yapan Çimse-İş Sendikası Mardin Şube Başkanı Şevket Al, "İş veren işçiyi ezmekte hayat pahalılığı karşısında 8 yıldan beri verdiği 1700 lira ücretle çalıştırmaktadır. İşverenin uzlaşmaya yanaşmaması kendi aleyhine olacaktır. Fabrikada çalışan 600 işçi bir hafta sonra işi durdurarak greve gidecektir. Civar il ve ilçelerden destek aldık. Grevimizde başarılı olacağımıza inanıyorum" demiştir.

Direnişteki işçiler protesto yürüyüşü yaptılar

Bir süredir direnişte bulunan Civata Sanayii Fabrikası işçileri dün düzenledikleri yürüyüş ve mitingle işverenin tutumunu ve 2. MC Hükümetini kınamışlardır.

Saat 14.00'te Basmane Meydanından başlayan ve Fevzipaşa Bulvarını takiben Cumhuriyet Alanına gelen "CİVAS" işçileri burada düzenledikleri mitingte işverenin ve MC Hükümetinin tutumunu kınayan sloganlar atmışlardır.

Muğla Kireç Fabrikasında grev sona erdi

İZMİR-(AA)-

Muğla Kireç Fabrikasında uzun zamandan beri devam eden grev tarafların anlaşmasıyla kaldırılmıştır. Fabrikada 120 işçi çalışmaktadır.

Türk-İş Üçüncü Bölge Temsilcisi Ertuğrul Bulmamış, Çimse-İş Sendikasınca sürdürülen grevin olaysız geçtiğini ve anlaşma ile meydana gelen sonuçtan sadece işçilerin değil işverenin de memnun olduğunu belirtmiştir.

Sosyal haklar isteyen 104 işçi işten çıkarıldı

SİVAS (ANKA)

Dört yıldan beri inşaatı devam eden Tecerkangal Karayolu üzerindeki tünel inşaatında çalışan 120 işçiden 104'ü bazı sosyal haklar isteyince işten çıkarılmışlardır.

İşçiler, firma şantiye şefi Önder Yılmaz tarafından işten çıkarılmışlardır. Devlet Hava Limanı İş Sendikası, Demiryolları ve Hava Yolları Sendikası dört yıl için işçileri üye kaydetmiş, ancak işçilerin mevsimlik çalışmaları nedeniyle sendikalardan çıktıkları ifade edilmiştir.

Dört yıldan beri çalışan ve bu süre zarfında 120 günlük dahi sigorta primleri ödenmeyen işçiler, çoğu zaman 8 saatten fazla ve ölüm tehlikesi altında çalıştıklarını ileri sürerek maaşlarına yüzde 30 oranında zam, yemek parası, Cumartesi ve Pazar günü çalışmaları için de yüzde 50 fazla mesai, hastane servis otosu ve 170 kilometre uzaklıktaki Sivas'a haftanın belirli bir günü araç isteyerek direnişe geçmişlerdir.

İşten çıkarılan işçiler adına bir açıklama yapan Bülent Arabacı adındaki bir işçi, "arkadaşlar grev amacı ile değil bazı haklar elde edebilmek için direnişe geçtiler, fazla olmayan bir takım sosyal haklar isteyince şantiye şefi kızdı ve 104 kişiyi işten çıkaracağını bildirdi. Bu arada birtakım yolsuzluklardan bahsedilince de arkadaşlarımız işten kovuldu. Direnişimiz sürecek. Mücadelemizden vazgeçilmiyecektir" demiştir.

Şantiyede 18 yaşından küçük işçilerin çalıştırıldığı, ellerinden hiçbir sosyal hak tanımayan birer belge alındığı ileri sürmüştür.

TCDD ile DYF-İş arasında anlaşma sağlanamıyor

Eski Çalışma Bakanı ve Ulaştırma Bakanı' nın çabaları sonuç vermedi

ANKARA (AA)

TCDD ile DYF-İş arasında 1 Haziran'da başlayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde mali sorunları içeren 39 madde üzerinde çıkan anlaşmazlığı çözümlemek amacıyla Çalışma eski Bakanlarından Hayrettin Erkmen'in başkanlığında oluşturulan uzlaştırma kurulunda taraflar arasında bir anlaşmaya varılamamıştır.

DYF-İş'in TCDD adına toplu sözleşme görüşmelerine katılmakla yetkili Türk Taşıt İşverenleri Sendikası (TÜTİS) ile 2 ay süren toplantılardan sonra işçilerle ilgili bazı sorunların giderilmesi yolunda anlaşmaya varılamaması üzerine konu uzlaştırma kuruluna intikal etmişti. 15 günlük yasal bir süreden sonra Çalışma eski Bakanlarından Hayrettin Erkmen'in başkanlığında oluşturulan uzlaştırma kurulu, ilk toplantısını 23 Eylül günü yapmış ve çalışmalarını, tarafları biran önce anlaştırabilmek amacıyla aralıksız olarak 3 Eylül Cumartesi gününe kadar sürdürmüştür.

Güneydoğu' da 26 bin işçiden ancak 12 bini sigortalı

DİYARBAKIR (THA)

Siirt, Diyarbakır ve Mardin'de çalışan 25 bin 840 işçiden 11 bin 850'sinin sigortalı olduğu bildirilmiştir.

THA muhabirinin Diyarbakır Bölge Çalışma Müdürlüğü ile Sosyal Sigortalar Kurumu Müdürlüğü'nden edindiği bilgiye göre, faal 2 bin 587 işyerinde çalışan 25 bin 840 işçiden ancak 11 bin 850'si sigortalı bulunmaktadır. Sigortalı çalışan işçi sayısının az oluşunu, kontrol mekanizmasının iyi çalışmamasına bağlayan Bölge Çalışma Müdürlüğü yetkilileri, Sigorta Müfettişlerinin az olduğunu söylemişlerdir.

Öte yandan, 1976 yılı içerisinde toplam 548 işçinin emekli olduğu ve çok az miktarda işçinin de emekli olmak için sırada bulunduğu bildirilmiştir.

Almanyada Işçi Dayanışma Birlikleri Ramazan eğlenceleri düzenledi

Gösterilerden elde edilen gelir grevdeki maden işçilerine gönderiliyor

BATI BERLİN (İSTA)

Batı Berlin İşçi Dayanışma Birlikleri grevdeki Maden-İş üyesi işçilere yardım amacıyla bir Ramazan Gecesi düzenlemişler, gecede 5 bin lira civarında para toplamışlardır.

Gecede Karagöz-Hacıvat oyunları düzenlenerek, Maden-İş MESS arasındaki mücadele anlatılmış, iftara kadar sürdürülen programda toplanan paralar Maden-İş'le Dayanışma Kontosu'na yatırılmıştır.

Bu türden oyunların, Berlin'in çeşitli bölgelerinde devam ettirileceğini açıklayan Batı Berlin İşçi Dayanışma Birlikleri, "Grevci yiğit Maden-İş'li kardeşlerimize" başlıklı bir de bildiri yayınlamışlardır. Bildiride "Duyduk ki MESS patronları size yeni tuzaklar hazırlıyormuş. Sizin hakkınızda "hayvan herifler" dediklerini duyduk. Aynısını kendilerine iade ediyoruz. Bize düşman olanların belini bükeceğiz. Birliğimiz bizi zafere götürecektir. Bizim bileğimizi kimse bükemez" denmiştir.

Grev gözcüsü Karagöz'ü grevdeki işyerine sokmuyor.

Ramazan eğlencelerine işçiler eşleri ve çocukları ile geldiler.

Lastik-İş, Seval Lastik' te grev kararı aldı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası Samsun'da kurulu Seval Lastik işyerinde grev kararı almıştır.

Bir süredir sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşmaya varılamayınca, uzlaştırma kurulu teşkil edilmiş, görüşmeler, bu kurulda devam ettirilmişti.

Sömürüye Karşı

Mehmet BAYSAL

Çalışma Bakanlığında Kaos

Çalışma hayatına ilişkin sorunlara çözüm getirmek ve çalışma barışını sağlamak Çalışma Bakanlığının başta gelen görevidir. Ve Çalışma Bakanlığının yasaları uygulamada tarafsız olması gerekir. Çalışma Bakanlığı yasaların boşluklarına ilişkin uygulamada ortaya çıkan sorunlara çözüm getirmek amacı ile zaman zaman Genelge'ler yayımlayarak uygulamaya yönelik kararlar alır düzenlemeler yapar.

1 MC Hükümetinde Çalışma Bakanlığı'nın MSP'li bakanları ve getirdikleri kadro iki buçuk yıl bu yolda hiç bir girişim yapamamıştır. Kısa süren Ecevit Hükümetinin bir aylık döneminde Çalışma Bakanı Bahir Ersoy tarafından, bazı genelgeler çıkartılmıştır.

Bunlardan birisi yetki saptamasına ilişkin genelgedir. Bu genelge ile yargı organlarının bu yolda karar almaları da örnek gösterilerek, yetki saptanmasında sahtecilik şüphesi belirdiği zaman İş Müfettişlerinin irade beyanı yapması belirtilmektedir. Referandum niteliğinde olmamakla birlikte bu uygulama nisbeten sorunu çözümlemeye yönelik atılmış bir adımdı.

Yine başka bir genelge ile de, grev oylamasına katılacak işçiler belirlenmektedir. Şöyle ki işveren grev oylamasını grev hakkını ortadan kaldırıcı ve sendikal örgütlenmeyi engelleyici bir şekilde kullanabilmektedir. Buna çözüm getirmek için düzenlenen genelge ile grev oylamasına katılacak işçilerin çağrı tarihinde işyerinde üye olan işçiler olması gerektiği belirtiliyordu. Bu karar doktirindeki tartışmalarında ilerisinde ilerici nitelikte bir girişimdi.

Uygulanmasına ilişkin boşlukların olduğu Çırak Kalfa ve Ustalık yasasına ilişkin düzenlenen bir başka Genelge ile de bu yasanın uygulanıp uygulanmadığının takibinin iş müfettişlerince yapılması belirtiliyordu.

Çok kısa bir süre içinde gerçekleştirilen bu genelgelerle çalışma hayatına ilişkin bazı düzenlemeler getirilmekteydi.

2. MC'nin kurulması ile Çalışma Bakanlığına getirilen MSP'li Cumalıoğlu, göreve başlar başlamaz önce telefon emri ile daha sonrada yazılı bir emirle bu genelgeleri uygulamadan kaldırmıştır. Bu Genelgelerin uygulamadan kaldırılış gerekçesi CHP döneminde hazırlanmış olmasıdır.

Yalnız I. MC Hükümetinin iki buçuk yıllık iktidarı döneminde hiç bir düzenleme yapılamamıştır. CHP döneminde yapılan bu düzenlemenin karşısında olunursa niçin olunduğunun belirtilmesi gerekir. Sonra bu genelgeler politik genelgeler olmayıp yasanın uygulanmasına ilişkin boşlukların giderilmesine yöneliktir.

Bu genelgeleri iptal ettiler peki yerine ne getirdiler. Hiçbirşey. Yani birşeyi bilmiyorsanız, düzenleme yapamıyorsanız hiçdeğilse yapılanları bozmayınız.

Hazine avukatından Çalışma Genel Müdürü, matematik hocasından Çalışma Genel Müdür Yardımcısı yapılırsa ve bu kişilerin çalışma hayatına ilişkin yasaları bilmemeleri sonucu sadece koltuklarında oturup, kişileri sürmekle yetinecekleri ve işleri Tanrı'ya havale etmeleri gayet normaldir. Şen olasın Çalışma Bakanlığı.

MADEN–İŞ'İN TARİHÇESİ

Maden- İş, Türkiye çapında örgütleniyor

İlk semt şubeleri arasında Kemal Türkler'in üyesi olduğu Bakırköy de vardı

XI. Genel Kurul 15 Aralık 1957'de toplandı ve yurt düzeyinde örgütlenme görüşüldü

31 Ocak 1961'de binlerce işçi ücretlerin arttırılması için miting düzenledi

İstanbul Demir ve Madeni Eşya İşçileri Sendikası, "İstanbul İşçi Sendikaları Birliğine üye oldu ve Yusuf Sıdal, birliğin ilk genel sekreteri seçildi.

İstanbul Demir ve Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası birlik içindeki sendikalarla birlikte sözleşme ve grev hakkı için mücadelelerini sürdürerek, işsizlik ve toplu işçi çıkarmalarına karşı kitlesel şekilde savaştı ve mümkün olduğu ölçüde örgütsel bağımsızlığını savundu. 1946'dan beri Türkiye'den ayağını kesmeyen CIA'nın sendikalar uzmanı Irving Brovwn'un girişimlerine karşı gereken mücadeleyi verdi. 1952'de kurulan Türk-İş içinde Amerika'nın etkisine karşı çıktı.

Bu sendika 1956 yılına kadar İstanbul çapında faaliyet gösterdi İstanbul'da 4 semt şubesi ve İzmit'te 1 şubesi bulunmaktaydı. İlk semt şubesi kurucuları arasında Emayetaş fabrikasından Kemal Türkler'in olduğu Bakırköy'de idi. (1952) diğer semt şubeleri o zaman işçilerin yoğun olduğu kalafat yeri (1953), Eyüp (1953) Haliçioğlu'nda (1953) kurulmuştu.

Türkiye çapında örgütlenmeye doğru

1956'da yapılan X. Büyük Kongre de sendikanın yerel örgütlenme yöntemeni bırakıp, Türkiye çapında merkeziyetçi yönetime göre örgütlenme yolunda karar aldı.

İlk semt şubelerinden biri de Bakırköy'de kuruldu. Kemal Türkler o tarihte Bakırköy'de üyeydi.

Maden-Iş, toplu sözleşme yasası çıkmadan toplu sözleşme yapmayı hayata geçirdi

Sendika'nın adı "Türkiye Maden, Madeni Eşya ve Makine Sanayii İşçileri Sendikası" kısa adı ile Türkiye Maden İş Sendikası olarak değiştirildi.

Bu dönüm noktasından sonra Genel Başkan Kemal Türkler'in yönetiminde Anadolu'ya yönelik ve kitle sendikacılığı ilkelerine uygun bir örgütlenme başladı. Türkiye Maden-İş Sendikası XI. Genel Kurulunun 15 Aralık 1957'de yaptı. Bu genel kurulda yurt düzeyinde örgütlenmenin planlaması ve sorunları görüşülüp o zaman Maden çıkarma işkolu işçileri de sendika bünyesinde olduğundan Anadolu'da (Eğmir, Izmir, Nazilli, Emet, Hisarcık, Mihalıccık ve Küre ve Ankara'da şubeler kuruldu. İstanbul'daki şubeler bir "Bölge Merkez Şubesi"ne bağlı olarak yeniden örgütlendi. Eskilerine ilave olarak Topkapı, Şişli, Topçular, Silahtarağa ve Pendik'te ... semt şubeleri kuruldu. Sendika üye sayısında hızlı bir artış görüldü.

Özel Sektör işçilerine
Grev hakkı olmadan kollektif iş akti yü
ve işçiler istedikleri zamları alam
Kemâl Türkler basına
vererek işçilerin isteğin

9 Ağustos 1958. Vehti Koç, toplu sözleşmeye çağrıldı. Daha toplu sözleşme yasası çıkmamıştı.

Toplusözleşme ve grev hakkı için verilen mücadele

1957 yılından sonra enflasyon hızının, işsizliğin ve hayat pahalılığının artışı işçileri sıkıntıya düşürdü. Toplu sözleşme ve grev hakkı için yürütülen mücadeleye geniş işçi kitleleri sahip çıktı. Üyelerinin bu ekonomik ve demokratik istemlerini değerlendiren Maden-İş, toplu sözleşme ile ilgili yasa çıkmadan işverenleri toplu sözleşme yapmaya zorladı. Sınıf sendikacılığında mücadele pratiğinin yasadan önce oluşması ve yaşama geçirilmesi gerçeğini kanıtladı. Eğmir Demir Madenlerinde ilk toplu sözleşme Dumeks Ticaret T.A.O ile 1 Haziran 1958'de bağıtlandı.

İşçiye yıllık ücretli i
hakkı artık tanınmalı

1 Nisan 1959. Maden-İş grev hakkı için mücadele ediyor

Bu sözleşmede asgari ücretler belirtilmiş, yevmiyelere 50 ile 100 kuruş arasında net zam yapılmıştı. Bu sözleşme ile sendika çalışmaları, yemek ve elbise uyuşmazlıklarının çözümü konusunda maddeler bulunuyordu. Genel Başkan Kemal Türkler ve Genel Idare Kurulunun tüm üyelerinin çabaları ile gerçekleşen bu toplu sözleşmeden sonra bugünkü Ayvansaray Tel Çivi Fabrikasında daha geniş kapsamlı bir toplu sözleşme daha imzalandı.

9 Ekim 1960 tarihinde Türkiye Maden-Iş Sendikasının toplanan XII. Olağanüstü Genel Kurulunda IMF (Uluslararası Metal İşçileri Sendikası Federasyonu) ye üye olma kararı alındı.

Daha önce İstanbul İşçi Sendikaları aracılığı ile Türk İş'e üye olan Türkiye Maden-İş Sendikası bu kongrede Türk-İş'e üye olmuştu. Türk-İş, Maden-İş'e üyeliğe kabul bildiriminde bulunmamış, aynı işyerlerindeki sendikalar arasında ayırım yapma politikasına hız vermişti.

Türkiye Maden-Iş Sendikasının XIII. Büyük Genel Kurulu İstanbul'da 7-8 Ekim 1961 tarihleri arasında toplandı. Bu dönemde Anayasa'ya toplu sözleşme ve grev hakkı girmişti. İşçilerin sendikal hak ve özgürlükler için mücadelesi dalga dalga yükselirken tutarlı bir yasa çıkarılması kitlelerin önde gelen istemleri arasında idi.

29 Ocak 1961'de işçilerin ücretlerinin arttırılması için düzenledikleri mitinge sıkıyönetim tarafından karşı çıkıldı. İki gün sonra binlerce işçinin katılması ile miting yapıldı. Sözleşme ve grev hakkı istendi. 1961 yılının 31 Aralık günü ise, İstanbul'daki büyük bir işçi mitingine Türkiye'nin her yönünden gelen onbinlerce işçi katıldı. Türkiye Maden-Iş Sendikası tüm gücüyle bu mitinge katkıda bulundu.

1962 yılıda yoğun direniş ve mücadelerle geçti. 1963 kışında Kavey Kablo fabrikasındaki Türkiye Maden-İş Sendikası üyeleri sendikal özgürlük ve grev hakkı için greve başladılar. Anayasal hakları olan grev 28 Ocak 1963'de başladı ve tüm Maden-İş üyelerinin ve emekçi kitlelerin dayanışması ile 4 Mart 1963'de başarı ile sonuçlandı.

Temmuz 1963'de toplu sözleşme ve grevlerle ilgili, yasa, "Lokatvlı ve referandumsuz" olarak doğuştan sakatlanmış bir şekilde çıktı. Maden-İş lokavtın kaldırılması için yasanın ilk çıktığı günden itibaren mücadele etmektedir.

XIV. Genel Kurulunda yasanın sağladığı kısıtlı olanaklardan yararlanmak için uzmanlık dairelerinin kurulması kararı alındı. Sözleşme ve grevler için kadrolar yetiştirildi.

Kısıtlı olarak yasallaşan bu haklar işverenlerin gerici tepkileri ile karşılaştı. 1964 Mart'ında Maden-İş Singer işvereninin toplu sözleşme hakkına karşı çıkması üzerine ilk grevini yaptı. Bu grev sırasında sendika yöneticileri tutuklanmış, sıkıyönetim makamları grevci işçilere ağır bir baskı uygulamışlardır.

Yarın: 1964 yılında MESS' e karşı mücadele

Politika'da SANAT-EDEBİYAT

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

GECEKONDUSU YIKILAN KADININ TÜRKÜSÜ

Beş gün su taşıdık dereden
Musa, Mahmut ve ben
Ter değil kan aktı yol boyu
İnce ince gül tenimden
Yıkma polis yıkma kondumu
Nerde yatar yavrularım gece oldu mu

Dere uzak, yol taşlı
Mintanım ıslak, yaşmağım yaşlı
Tepemde güneş diye bir ejderha
Ki yedi değil yüz bin başlı
Yıkma polis yıkma kondumu
Nerde yatarız erkeğimle gece oldu mu

Biz nerdeysek o orda
Musa on, Mahmut yedi yaşında
Su taşıdık tam beş gün
Kıpkırmızı bir göğün altında
Yıkma polis yıkma kondumu
Nerde yatar yavrularım gece oldu mu

Çimentoyu, tahtayı, briketi
Babaları taşıdı, babaları çattı
Yiğit Osman'ım benim, aslan Osman'ım
Uyumadan gece vardiyasına çok gitti
Yıkma polis yıkma kondumu
Nerde yatarız erkeğimle gece oldu mu

Komşular da yardım ettilerdi
Gül'ür kocası, Zehra'nınki, Esma'nınki
Hepsi iyi komşu olacaklardı ama
Hey gidi kahpe felek hey gidi
Yıkma polis yıkma kondumu
Nerde yatar yavrularım gece oldu mu

Perdelik alacaktım İstanbul'a inip haftaya
Ucuzca bir şey, pek iyi olmasa da
Zehra'nınkiler gibi iri iri
Çiçekleri olsun istiyordum mutlaka
Yıkma polis yıkma kondumu
Nerde yatarız erkeğimle gece oldu mu

Çatısını da kurduk muydu
Artık ne çimentoydu, ne brikettı, ne suydu
Ama feryadımızı duymayan hükümet
Hey gidi kahpe dünya hey gidi
Bir evimiz olduğunu hemen duydu
Yıkma polis yıkma kondumu
Nerde yatarız çoluk çocuk gece oldu mu

Ismail UYAROĞLU

MOSKOVA SİRKİ'NİN PALYAÇOSU MUSİN SORULARIMIZI YANITLADI

SOVYETLER BİRLİĞİ'NDE PALYAÇOLAR İÇİN YÜKSEK OKULLAR VAR

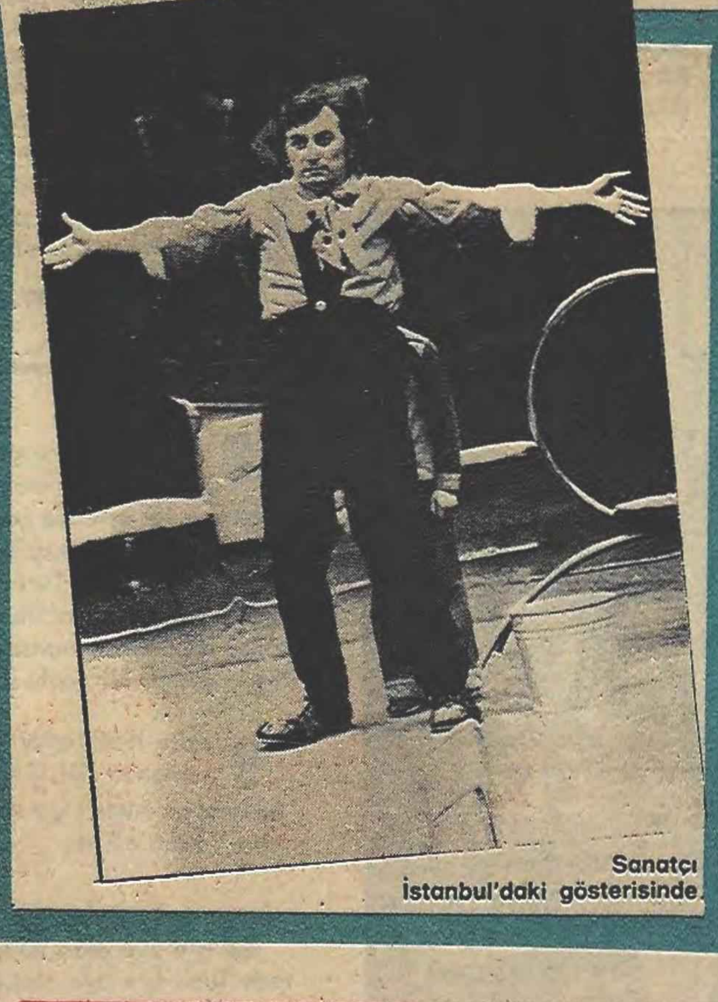
Valeri Musin

Ünlü palyaço Musin "Türkiye halkının mizah anlayışı bizimkine çok uyuyor" dedi

Konuşan: Jale Aytığ

Sovyetler Birliği'nde bulunan 75 sirkin tüm ihtiyacı devlet tarafından karşılanıyor

Türkiye'nin üç büyük kentinden birinde yaşasa da insan, çeşitli ülkelerden çıkıp gelen üç-dört değişik sirki ancak izlemiştir. Yaşı biraz daha ilerlemişse hadi diyelim ki altı-yedi tanesini. Bu üç büyük şehrin ötesinde, taşra şehir ve kasabalarının dışına çıkmayanlar ise sirk benzeri gösterileri panayırlardan tanırlar. Panayırların kimi çadırları önünde ateş yutan göz boyayıcılar, kimisinin önünde kalın zincirleri, halatları sözde parça parça eden dev cüsseli adamlar, kimi çadırlarda da yılan gövdeli genç kızlar (!) gösteriler sunarlar. Ama televizyonun beyaz camı evlere öyle pencereler açtı ki gerçek sirki görmüş olan büyük şehir insanlarıyla ancak panayır gösterilerini bilen küçük çevre insanları sirk konusunda aynı bilgi düzeyine eriştiler. İtalyanların, Amerikalıların onlarca sirki bu beyazcamın önünden geçtiler. Böylece de sirk kelimesi yabancı, anlaşılmayan bir kavram olmaktan çıktı. Bir de bir sosyalist ülkenin sirki vardı İstanbul'da gösteriler sunan. Yani beyazcamda gösterilmeyen ülke sirklerinden.

Sanatçı İstanbul'daki gösterisinde.

Moskova Devlet Sirki 12-21 Ağustos tarihleri arasında İstanbul'a Spor ve Sergi Sarayı'nda gösterilerini sunmak üzere geldi. Daha sonra İzmir Fuarı'na gideceği bildirilen sirkin gördüğü ilginin büyüklüğünden olacak gösterileri 3 Eylül tarihine kadar uzatıldı ve İzmir'e gitme tarihi ertelendi.

Sovyetler Birliği'nin 60. yıldönümü dolayısıyla hazırlanan bir program çerçevesinde yurdumuza gelen Moskova Devlet Sirki daha önce SSCB'de 8 ay oynayarak 1 milyon 200 bin kişi tarafından izlenmiştir. Sirkte çalışanlar babadan oğula dek sirk sanatçısıdırlar. Kendisiyle konuştuğumuz ve Sovyetler Birliği'nin en iyi pandomimcisi sayılan Valeri Musin'in oğlu ve karısı da aynı sirkte çalışmaktadır.

SORU — Sovyetler Birliği'nde palyaçoların eğitimi nasıl olur?

MUSİN — Bizde palyaço eğitimi sirk okullarında olur. Sirk okulları ilkokuldan hemen sonra da başlayabilir, liseden sonra da. Bu isteğe göre değişir. Liseden sonra başlayan sirk okullarındaki eğitim yüksek öğrenimden farksızdır. Sirk okulları Sovyetler Birliği'nin hemen hemen tüm kentlerinde vardır. Bütün sirk sanatçıları bu okullarda eğitilirler. Bir de amatör sirkler vardır. Sirk sanatçıları bu amatör sirklerde çalışırlar, daha sonra içlerinde en yetenekliler seçilerek profesyonel kadroya alınırlar. Bu amatör sirkler fabrikalarda ve başka işyerlerinde çalışan işçilerin boş zamanlarını değerlendirdikleri yerlerdir aynı zamanda.

SORU — Sovyetler Birliği'nde kaç tane sirk vardır?

MUSİN — SSCB'de 60 büyük sirk, 15 de gezici sirk bulunmaktadır. Bu arada yeni sirk okulları açılmaktadır. Sirk okullarındaki eğitim sistemi bir müdürlük tarafından yönetilir. Bu okullarda oranlı olarak, makyaj, pandomim, bale, müzik, tiyatro, akrobasi, cimnastik gibi dersler öğretilir.

SORU — Seyirciyle ilişkinizde, önceden hazırlanmamış gösteriler yapar mısınız?

MUSİN — Evet. Beklenmeyen olaylar oluyor. Bir sahnenin hazırlanması gibi. Burada seyirciyi oyalamanın büyük önemi oluyor. Ya da bundan başka seyircilerle kurduğum diyalog sonucu, o andaki mizah anlayışına göre önceden hazırladığım programın dışında başka gösteriler de yapıyorum.

SORU — Çeşitli ülkelerdeki seyircinin mizah anlayışı arasında ne gibi farklar gördünüz?

MUSİN — Mizah anlayışı tüm ülkelerde aynı anlayış içinde sürmektedir. Fakat Türkiye halkının mizah anlayışı bizimkine çok uyuyor, bence.

SİRK SARAYLARI

SORU — Sovyetler Birliği'nde siz sirk sanatçılarının yaşam ve çalışma koşulları nasıl?

MUSİN — Bizdeki çalışma koşulları çok iyidir. Kentlerimizde sirk yapıları değil, adeta sirk sarayları vardır. Oralarda çalışmak bizim için zevktir. Çalışmalarımızda her türlü ihtiyacımız, kostüm, makyaj, nakliyat, oturacağımız konutlar, her türlü konforumuz devlet tarafından karşılanır.

SORU — Ülkenizde sirklerin programları nasıl düzenlenir?

MUSİN — SSCB'de adeta bir sirk sirkilasyonu vardır. Seyirciler hiç bir programdan yoksun kalmazlar. Örneğin, yalnız Moskova'da 10 sirk vardır ve bunlar sürekli çalışmaktadırlar. Sovyetler Birliği'nde tüm artist ve sanatçılara büyük bir saygı vardır. Sirkler ayrıca, çocuklar için eğitsel programlar da uygulamaktadırlar.

SORU — Gösterilerinizde, izlediğimiz kadarıyla, sizin öteki palyaçolardan daha farklı bir yanınız var. Örneğin, makyaj yapmıyorsunuz? Bu SSCB'de bütün palyaçoların uyguladığı bir sistem mi?

MUSİN — Hayır. Bizde birçok palyaço vardır. Hepsi de ayrı türlerde çalışır. Bu benim sistemim yalnızca. Makyaj konusunda yanılıyorsunuz aslında. Ben de makyaj yapıyorum. Fakat makyajım gösterilerimi yaparken yüz mimiklerimin daha kolay anlaşılmasını sağlıyor. Seyircilerle ilişki kurabilmek için bence ne bir takma buruna, ne de takma başka bir şeye ihtiyaç vardır.

SORU — Gösterilerinizde seyirciye belli bir mesaj iletmek istiyor musunuz?

PALYAÇO YALNIZ GÜLDÜRMEZ

MUSİN — Palyaço demek, her zaman arayı doldurmak için sahneye çıkan kişi demek değildir. Biz daima güldüren adam değiliz. Belki güldürürken, belki hüzünlendirirken bir düşünceyi, bir mesajı o anda seyircilere iletiyoruz. Aynı zamanda da seyirciyi eğitiyoruz. Ben gösterilerimde insan sevgisini, insan saygısını ve barışı iletmek istiyorum seyirciye. Bir palyaço, bir sanatçı her zaman halka bir şeyler öğretmek ve bir mesajı iletmek zorundadır.

SORU — Gösterilerinizde genellikle yardımcı kullanıyorsunuz. Örneğin, seyirciler arasında bulunan yardımcınız ya da sahnede bulunan bir yardımcınız oluyor. Buna neden gerek duyuyorsunuz?

MUSİN — Yardımcı kullanmayı belli bir amacım olduğu için yapıyorum. Aslında her parçamız belli bir tiyatro parçasının örneğidir. Benim oyunlarımda bir yardımcının olması gösteriyi daha gerçek, daha sağlam bir biçime oturtuyor. Yardımcı kullanmak, bir fikrin, bir düşüncenin daha rahat oluşmasına ve seyirci tarafından daha kolaylıkla anlaşılmasına etken olmaktadır. Yaptığımız gösteriler insan karakterlerinin savaşımıdır. Yani iyi ile kötünün savaşımı, sonuçta da iyinin utkusu. İşte, seyirci bu utkuyu alkışlamakta aslında.

LİRİK BİR PALYAÇO

SORU — Ülkenizde komik bir palyaço mu, yoksa lirik bir palyaço mu olarak tanınırsınız?

MUSİN — Bu eserine, oyununa göre değişir. Aslında ülkemde lirik bir palyaço olarak tanınırım. Olumlu palyaço romantik olmalı bence. İşte bu, sanatımızın en zor yanı; güldürürken bile romantik olmak.

SORU — Sizce geleneksel palyaço ile modern palyaço arasında ne fark vardır?

MUSİN — Bizde geleneksel palyaço olumsuz palyaçoyu temsil etmektedir. Modern palyaço ise halkı güldürürken eğiten bir sanatçıdır.

SORU — Sizi en çok güldüren bir anınızı anlatır mısınız?

MUSİN — 10 yıl önceydi. Bir Ankara kedim vardı. Çok yetenekli bir kediydi. Uluslararası bir akrobattı. Her zaman benimle birlikte gezer, hiç ayrılmazdı. Sirk çalışmalarına bir süre ara vererek, tatil için akrabalarımızın bulunduğu bir köye gittik. Köyde bir sürü kedi vardı. Fakat hiç birisi benim kedi gibi artist değildi. Bir gün köyde gezmeye çıktım. Çıkarken de Ankara kedimi evde bıraktım. Yoksa öbür kediler onu etkileyebilirlerdi. Evde ne kadar delik varsa hepsini kapatıp tekrar tekrar kontrol ettikten sonra, gezmeye gittik.

Gezmeden döndükten sonra kedimi aradığımda bulamadım. Kedim yok olmuştu. Birden telâşa kapıldım. Uluslararası artist kedim kaybolmuştu. Benimle birlikte bütün köy de telâşlandı.

Toplanan halk kedimi betimlememi istiyordu benden. Ben de diyordum, işte bir gözü mavi, bir gözü yeşil, bembeyaz tüyleri var, iki ayağının üzerinde rahatça durur. Böylece, onlar bir yandan, ben bir yandan başladık kedimi aramaya. Birçok kediler geliyor, fakat hiç birisi de benim kedim değil. Bu arada bir kara kedi gelmek istiyordu kalabalığı yararak. O gelmek istiyordu, kalabalık onu kovalıyordu. Bu pis kedi bir türlü gitmek istemiyordu. Neden sonra kedimin adını çağırmak geldi aklıma. «Musin», «Musin» diye seslenince koşarak geldi yanıma.

Meğer benim kedi evin soba borusundan dama çıkmış, simsiyah olmuştu. Bu anı, çok güldüğüm ve sevindiğim bir anıdır.

— Teşekkür ederim bay Musin.

Aziz Nesin bugün İzmir Fuarı'nda kitaplarını imzalıyor

Türkiye Yazarlar Sendikası'nın (TYS) Uluslararası İzmir Fuarı'nda açmış olduğu kitap sergisinde tanınmış yazarlarımızın imza günleri ilgiyle sürmektedir. 29 Ağustos'ta başlayan imza günlerinde şimdiye dek birçok tanınmış yazar kitaplarını imzalamışlardır.

İzmir Fuarı'nda bugün ünlü öykü yazarımız Aziz Nesin kitaplarını imzalayacaktır.

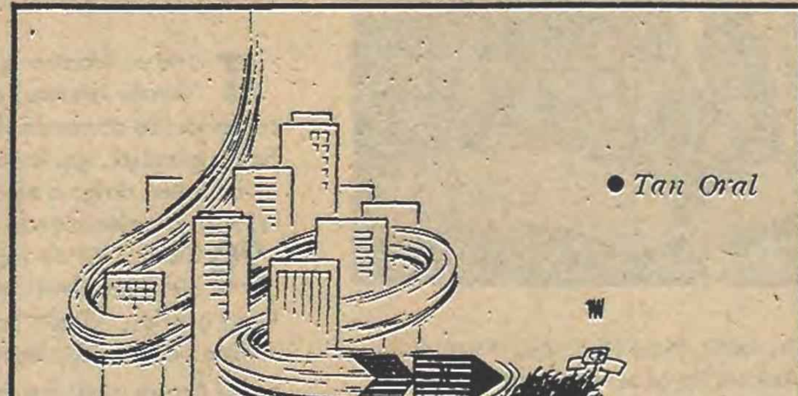
Bundan sonraki imza günleri şu yazarlara ayrılmıştır:

8 Eylül Perşembe Aziz Nesin, Ümit Yaşar 9 Eylül Cuma Hilmi Yavuz, Vedat Türkali, Mehmet Doğan. 10 Eylül Cumartesi Mustafa Ekmekçi, Aysel Özakın.

Tokyo Müzik Festivali'ne Türkiye'den Levent Seçer katılıyor

Japonya'da yapılan Uluslararası Tokyo Müzik Festivali'ne bu yıl Türkiye'den Levent Seçer katılıyor. Festivale katılma için 60 ülkeden 1800 beste gönderilmiş, ancak bunların 56'sı yarışmaya katılmaya hak kazanmıştır.

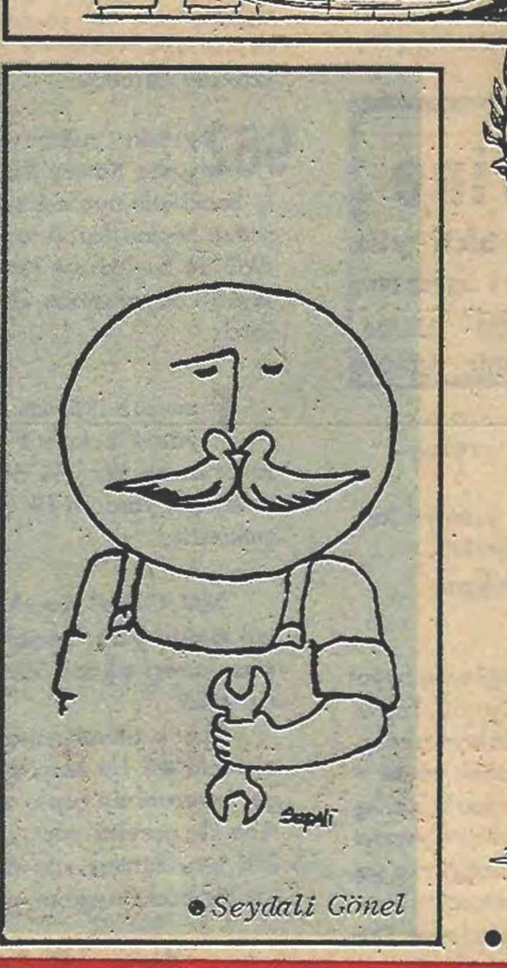
Sanatçı daha önce San Remo Müzik Festivali'nde Türkiye'yi temsil etmişti. Levent Seçer önümüzdeki yıl İspanya, İtalya, Yugoslavya ve Belçika'da yapılacak olan müzik festivallerine de çağrılmıştır.

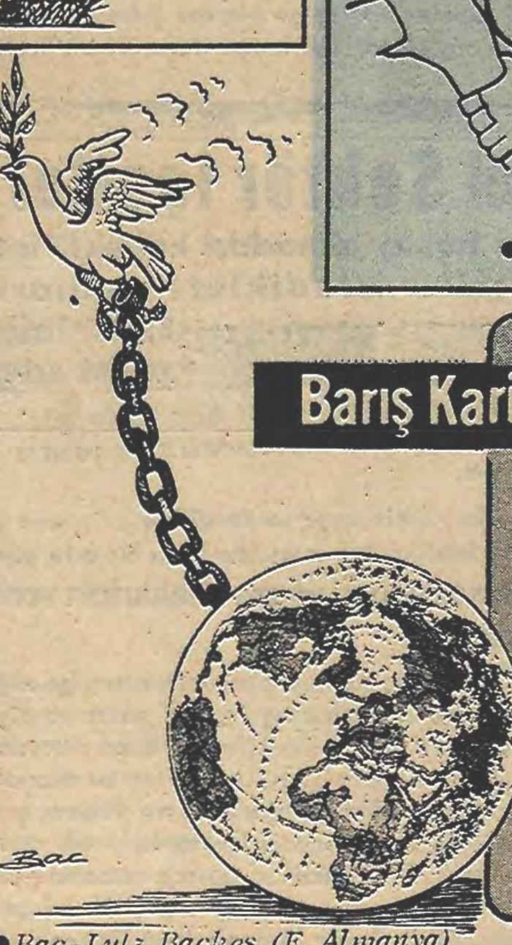
● Tan Oral

● Altay Arsan

● Seydali Gönel

● Bac-Lutz Backes (F. Almanya)

Barış Karikatürleri Sergisi ilgi gördü

Karikatürcüler Derneğinin 1 Eylül Dünya Barış günü dolayısıyla Harbiye Şehir Tiyatrosu salonunda düzenlediği Barış Karikatürleri Sergisi ilgiyle izlenmiştir.

Barış Derneğinin düzenlemiş olduğu "Ulusal Konferans"la aynı zamanda gerçekleştirilmiş olan sergi ayrı bir önem kazanmıştır.

İlginç yapıtların bulunduğu sergiye yerli ve yabancı karikatürcüler katılmışlardır.

doğruca — asım bezirci

Popülizm

Bundan önceki birkaç yazımda emekçi halkla bütünleşmenin önemi ve niteliği üzerinde durmuştum. Bu yazımda ise halkla bütünleşmeyi yozlaştıran bir eğilimden söz açmak istiyorum :

Bu tehlikeli eğilimin adı **«popülizm»**dir.

Popülizm, sözlükte **«halkçılık»** deyimiyle karşılanır. Kökeni, XIX. yüzyılda Rusya'da görülen **«Narodnizm»** (Köylücülük) akımına dayanır. Narodnizm, bilimsel sosyalizmin işçi sınıfında bulduğu devrim öncülüğü görevini köylüye yükler. Derebeyliğe karşı köylülerin ayaklanması ve toprakların bölüşülmesi yoluyla sosyalizme varılacağını ileri sürer. Başlangıçta akımın önderleri Herzen ve Çernişevski'dir. Sonra Bakunin ile Lavrov da onlara katılırlar. 1880'lerde Narodnizm, Mihaylovski'nin elinde öznelci, hatta liberal bir kimliğe bürünür. Pozitivizm, anarşizm ve Yenikantçılık gibi akımların bir karması haline gelir. Bireyci ve terörcü eylemlere yol açar. Lenin Narodnizmi eleştirmiş, Markscılığa aykırı yönlerini açığa çıkarmıştır.

Popülizm zamanla çeşitli anlamlar kazanmıştır. Bugün popülizm deyince genellikle şunlar anlaşılmaktadır:

Halka doğru gitmek, ona aşırı yakınlık göstermek. Halkı yüceltip pohpohlayarak alkış toplamak. Halkın eğilimlerini, inançlarını, alışkanlıklarını kullanarak, sömürerek çıkar sağlamak. Halkı yükseltmeğe çalışacak yerde onun düzeyine inmek. Halkın kılavuz gibi önünde değil, dalkavuk gibi ardında yürümek. Halka **«sınıfsal»** açıdan bakmayıp onu **«yığın»** olarak görmek.

Hani, XVII. yüzyıl şairlerinden Kul Hasan'ın bir **«Nefes»inde** geçer ya, işte öyle:

«Halkı dahleylemek nemiz
Bilcümle vebal bizdedir»

Acaba halkın da eleştirilmesi, düzeltilmesi, geliştirilmesi gereken yanları yok mudur? Popülistler bu çeşit sorunlarla ilgilenmezler.

Sosyalistler ise halka nesnel, gerçekçi gözle bakarlar. Tıpkı, Nâzım Hikmet'in **«Dünyanın En Tuhaf Mahlûku»** şiirinde olduğu gibi:

...
«Ve açsak, yorgunsak, alkan içindeysek
ve hâlâ şarabımızı vermek için
üzüm gibi eziliyorsak,
kabahat senin
demeğe de dilim varmıyor ama,
kabahatin çoğu senin, canım kardeşim!»

Daha çok siyaset alanında görülen popülist davranışa değişik belirtileriyle edebiyatta da rastlanmaktadır:

Popülist yazarlar da halka büyük ilgi gösterirler. Halktan sevgiyle, hoşgörüyle söz ederler. Halka üretim ve mülkiyet ilişkilerine göre, sınıfsal açıdan bakmazlar. Halkı eleştirip eğitmeğe değil, okşayıp kazanmağa bakarlar. Halkın hayatını -devrimci görüşle temel çelişkilere inmeden- yüzeyden yansıtmakla yetinirler, onun değiştirilmesine herhangi bir katkıda bulunmazlar. Orhan Veli'nin bazı şiirleri ile Sait Faik'in bazı hikâyeleri buna örnektir.

Popülist yazarların halk kültürü (dil, edebiyat, resim, oyun, müzik v.b.) karşısındaki tutumları da edilgen (passif)'dir. Gerçi halk kültürüne hayranlık duyarlar, ama onu eleştirerek özümlemeğe, geliştirerek aşmağa ya da ondan devrimci bir anlayışla yararlanmağa girişmezler. Halk kültürünü -halkın hayatından, sorunlarından kopararak- «olduğu gibi» korumakla, sürdürmekle, izlemekle kalırlar. Örneğin, 1935-1945 yılları arasında Ceyhun Atuf, Behçet Kemal, Ahmet Kutsi, Orhan Şaik **«biçimce»** halk şiirine özenen ürünler vermişlerdir. Gelgelelim, tutucu olduklarından, ne halk şiirini ileriye götürebilmiş, ne de ona yetişebilmişlerdir. Halk şiirinin başarısız birer taklitçisi olmaktan öteye gidememişlerdir.

Başlangıçta Garip'çiler (Orhan Veli, Oktay Rifat, Melih Cevdet) de şiire halkın beğenisini sokmağa yönelmişler, fakat onun ekonomik, politik, ideolojik sorunlarına sırt çevirmişlerdir. Çünkü, onlar için **«mesele, bir sınıfın ihtiyaçlarının müdafaasını yapmak olmayıp sadece zevkini aramak, bulmak ve sanata hâkim kılmak»**tı. (Garip, 1941, S. 7)

Oysa, halk kültürü ulusal edebiyata olduğu kadar, devrimci edebiyata da kaynaklık edecek zengin verilerle doludur. Bu verilerin ilerici bir görüş ve çağdaş bir yöntemle değerlendirilmesi edebiyatımıza yeni boyutlar kazandıracaktır. Böylece, hem yazarların halkla bütünleşmesi, hem edebiyat eserlerinin halkça algılanması, hem de emekçi kitlelerin sanatsal eğitimi belirli bir ölçüde kolaylaşacaktır.

Nâzım Hikmet'in, Enver Gökçe'nin, Niyazi Akıncıoğlu'nun, Ahmed Arif'in halk kültüründen yararlanarak yarattığı bazı şiirler ile Ruhi Su'nun düzenlediği türküler bunun olumlu örnekleridir.

Buraya kadar söylediklerimi özetleyeyim: Devrimci yolda halkla bütünleşmeye **evet**, ama halk yardakçılığına, popülizme hayır!

"CESARE MARCORELLI" ÖDÜLÜNÜ HASLET SOYÖZ KAZANDI

● Soyöz'ün ödül kazanan karikatürü

İtalya'da yapılan 9.cu Uluslararası Tolentino Güldürü Sanatı Yarışması sonuçlanmış ve Türkiye'den katılan Haslet Soyöz'e "Cesare Marcorelli" ödülü verilmiştir.

Yarışma sonucu, Bienal Komitesi Direktörü Dr. Paolo Valentini tarafından bir mektupla Haslet Soyöz'e bildirilmiştir.

İki yılda bir yapılan Tolentino Güldürü Sanatı Bienalinde bu yıl iki ödül bulunmaktaydı. Mizahi yontuların da katılabileceği ilk yarışmada L. Mari ödülü, yalnızca karikatürlerin katılabileceği ikinci dalda da Cesare Marcorelli ödülü dağıtılıyordu.

Cesare Marcorelli ödülünü kazanan Haslet Soyöz 23 yaşındadır ve iki yıldır karikatür çizmektedir.